

Liite 2**Väestönsuojelua koskevat ja muut sotatilasta johtuvat asiat v. 1940*****Kaupunginvaltuuston käsittelemät asiat****Väestönsuojelu*

Väestönsuojelutoiminnan järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ asettaa väestönsuojelulautakunnan, johon puheenjohtajan lisäksi tuli kuulla kuusi jäsentä ja kolme varajäsentä. Puheenjohtajaksi valittiin ¹⁾ vt Nybergh sekä jäseniksi vtt Kaukonen, Myrsky, Railo, Rönnholm ja Sergelius ja toimittaja J. A. Savola sekä varajäseniksi vtt Kallia ja Lähde ja alilääkäri U. Tötterman.

Samalla valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen väestönsuojelulautakunnan ohjesäännöksi ja Uudenmaan lääninhallitus vahvisti elokuun 13 p:nä ohjesäännön noudatettavaksi toistaiseksi ja siksi kuin toisin määrättiin ²⁾.

Väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajan palkkio vahvistettiin ¹⁾ 500 mk:ksi sekä jäsenten palkkio 150 mk:ksi kokoukselta, varapuheenjohtajan saadessa puheenjohtajana toimiessaan puheenjohtajalle myönnetyn palkkion.

Väestönsuojelulautakunnan toiminta määrättiin ¹⁾ kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvaksi.

Väestönsuojelulautakunnan alaisena toimivaan väestönsuojelutoimistoon asetettiin ¹⁾ seuraavat, alla mainittujen palkkaluokkien mukaisia palkkaetuja nauttivat viranhaltijat: toimistopäällikkö, 16 palkkaluokan, toimistopäällikön apulainen, 22 palkkaluokan, koulutuksen johtaja, 28 palkkaluokan, toimistoinsinööri, 20 palkkaluokan, varastopäällikkö, 23 palkkaluokan, vanhempi toimistoapulainen, 35 palkkaluokan, nuorempi toimistoapulainen, 41 palkkaluokan, varaston vahtimestari, 41 palkkaluokan, puhelinvartija 43 palkkaluokan ja lähetti, 58 palkkaluokan. Virat oli täytettävä aluksi tilapäisesti kertomusvuoden loppuun.

Väestönsuojelulautakunnalle annettiin ¹⁾ tehtäväksi väestönsuojelutoimiston vakinaistamisen yhteydessä laatia toimiston johtosääntöehdotus valtuuston vahvistettavaksi.

Väestönsuojelumäärärahat. Kaupunginhallitus oikeutettiin ³⁾ ylittämään käyttövarojaan väestönsuojelua varten 40,000,000 mk kaupungin puolustamisen järjestämistä varten.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ 5,534,809 mk:lla ylittämään samoja käyttövarojaan.

Yksityisten väestönsuojain rakentaminen yleisten väestönsuojain yhteyteen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ suostua siihen, että yleisten väestönsuojain yhteyteen saatiin kaupunginhallituksen kulloinkin päättämässä yksityistapauksissa järjestää yksityisiä väestönsuojia, jolloin pääasiallisesti oli noudatettava seuraavia väestönsuojelulautakunnan esittämiä ehtoja:

Yksityisen talon on rakennettava väestönsuojansa sisäänmenoaukko

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 21 § ja 29 p. toukok. 17 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 62. — ³⁾ Kvsto 3 p. huhtik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 23 §.

erilliseksi ja tulee sen alkaa joko talon pihalta tahi porras- tai porttikäytävältä.

Maanalainen käytävä rakennetaan siten, että se toimii kyseisen talon väestönsuojana ja että sen toinen pää yhdistyy yleiseen väestönsuojaan. Käytävän leveys riippuu talon suojattavasta asukasmäärästä. Ellei riittävän leveätä käytävää voida rakentaa, voidaan poikkeustapauksissa erottaa yleisestä väestönsuojasta väliseinällä tarpeellinen suojatila talolle.

Yleiseen suojaan yhdistyvän käytävän pää varustetaan suljettavalla ovelle, joten ei kellään hälytyksen aikana sieltä käsin ole kulkuoikeutta, paitsi määrättyissä tapauksissa. Jos talo, josta väestönsuojana käytettävä käytävä alkaa, saa sellaisen osuman, että sisääntuloaukko tukkeutuu, pääsevät yksityisessä suojassa olevat talon asukkaat ulos yleisen väestönsuojan muiden uloskäytävien kautta. Jos taas yleisen väestönsuojan uloskäytävät tukkeutuvat ja yksityisen talon suojakäytävä jää käyttökelpoiseksi, voi yleisessä suojassa oleva yleisö päästä tätä tietä ulos suojasta.

Rauhan aikana on yksityisen talon kustantama väestönsuojakäytävä talon käytettävissä esim. varastosuojana.

Yksityisen talon esittäessä suojansa kaupungin rakennettavaksi yhdyskäytävänä johonkin yleiseen väestönsuojaan, tulee rakennustoimiston yhteistyössä väestönsuojelutoimiston kanssa laatia kyseisen suojakäytävän rakentamissuunnitelma sekä kustannusarvio, joka maksutta jätetään asianomaiselle talolle.

Lisäksi valtuusto päätti ¹⁾, että tontinomistajan oli sitouduttava korvausta luopumaan mahdollisesti katualueella olevasta suojastaan tai sen osasta, jos kaupunki tarvitsi sitä yleiseen tarkoitukseen, sekä suorittamaan kaupungille maksun työn suorituksesta rakennustoimiston harkinnan mukaisesti.

Muut sotatilasta johtuvat asiat

Majoituslautakunta. Majoituslautakuntaan valittiin ²⁾ toimikaudeksi 1940—42 varsinaisiksi jäseniksi rakennusmestari K. A. Nyberg, puheenjohtajana, pastori F. E. Lilja, varapuheenjohtajana, ja kaitsija U. Merilinna sekä varajäseniksi toimistonjohtaja H. Allenius, varatuomari U. Dahl ja muurari K. Kallio.

Majoituslautakunnan palkkioiden suhteen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että v:lta 1939 ajasta ennen poikkeustilanteen syntymistä suoritettaisiin korvaus kultakin kokoukselta entiseen tapaan, kuitenkin niin, että kokouspalkkio kaupungin muissa lautakunnissa noudatetun menetelmän mukaisesti suoritettaisiin puheenjohtajalle 150 mk:n ja jäsenille 100 mk:n suuruisena, ja että puheenjohtajana koko sodan ajan toimineelle entiselle varapuheenjohtajalle, rakennusmestari Nybergille, suoritettaisiin lokakuun 25 p:stä 1939 lukien 1,200 mk:n suuruisen kuukausipalkkio ja lautakunnalle joksikin aikaa palkatulle erityiselle sihteerille samasta päivästä lukien 1,500 mk:n kuukausipalkkio sekä jäsenille edelleen 100 mk kokoukselta, suoritetaan kaikki palkkiot kuukausittain. Mainitut palkkioperusteet hyväksyttiin ²⁾ noudatettaviksi toistaiseksi ja niin kauan kuin poikkeustilanne jatkuu ja Uudenmaan lääninhallitukselle päätettiin ²⁾ tehdä esitys v:lta 1939 suoritettavien palkkioiden suuruuden vahvistamisesta ja korvaamisesta kaupungille sotilasmajoituksesta kesäkuun 30 p:nä 1939 annetun lain

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 23 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 6 §.

mukaisesti. Lääninhallituksen maaliskuun 20 p:nä vahvistettua v:n 1939 palkkiot suoritettaviksi siten, että puheenjohtaja sai koko vuodelta 150 mk ja jäsenet 100 mk kokoukselta sekä sihteeri lokakuun 25 p:stä lähtien 1,500 mk kuukaudessa, valtuusto muuttaen aikaisempaa päätöstään asiassa vahvasti ¹⁾ puheenjohtajan palkkion toukokuun 1 p:stä 1940 lukien 150 mk:ksi kokoukselta.

Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannosten hinnoitus. Viitaten sotalaitokselle rauhanaikana annettavista luontoissuorituksista huhtikuun 16 p:nä 1920 annetun lain 7 ja 29 §:ään Uudenmaan lääninhallitus oli kehoittanut kaupunginvaltuustoa ilmoittamaan määrättyjen elintarvikkeiden ja rehujen vähittäiskauppahinnat paikkakunnalla. Majoituslautakunnalta saamiensa tietojen mukaisesti valtuusto tällöin ilmoitti ²⁾ kuivan ruisleivän hinnaksi 7: 50 mk, tuoreen naudanlihan 15: 50 mk, voin 39 mk, juuston 21 mk, kauraryynien 6: 20 mk, perunain 1: 30 mk, makkaran 24 mk ja 36 mk, rasvan 18 mk, ruisjauhojen 3: 80 mk, palasokerin 13 mk, hienon suolan 1: 25 mk ja teen 170 mk kilolta, kuorimattoman maidon hinnaksi 2: 20 mk litralta sekä kaurajauhojen hinnaksi 2: 50 mk, heinien 1: 35 mk, kauranolkien 75 p ja pitkien rukiinolkien 80 p kilolta.

Hevosottomiehen ja hänen varamiehensä nimeäminen. Uudenmaan lääninhallituksen pyydettyä kaupunginvaltuustoa tekemään Helsingin kaupungin sekä Huopalahden, Haagan, Oulunkylän ja Kulosaaren hevosottomiehen ynnä hänen varamiehensä nimeämistä koskevan esityksen, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi oli esittänyt hevosottomieheksi herra G. A. Leemlochia ja hänen varamieheksen tallimestari O. Anderssonia. Valtuusto hyväksyi ³⁾ ehdollepanon.

Kaupunginhallituksen käsittelemät asiat

Väestönsuojelu

Väestönsuojelulautakunta. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁴⁾ yhteensä enintään 27,700 mk kokouspalkkioiden suorittamiseen väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille lautakunnan kertomusvuoden jälkimmäisellä puoliskolla pidetyiltä kokouksilta.

Väestönsuojelutoimiston toimistopäällikölle T. Hannukselle päätettiin ⁵⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten suorittaa 150 mk:n suuruinen kokouspalkkio kultakin väestönsuojelulautakunnan kertomusvuoden kesäkuussa pidetyltä kokoukselta, jossa hän toimi lautakunnan virkaatoimittavana sihteerinä ennenkuin sen vakinaiseksi sihteeriksi tarkoitettu väestönsuojelutoimiston toimistopäällikön apulainen heinäkuun 1 p:stä lukien ryhtyi sihteerintehtäviä hoitamaan. Edellä mainittu palkkio myönnettiin ⁶⁾ sittemmin neljältä kokoukselta eli yhteensä 600 mk:n suuruisena.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ sallia väestönsuojelulautakunnan kaupungin evakuointisuunnitelmaa laatiessaan tarvittaessa käyttää myöskin sellaisten henkilöiden tai laitosten asiantuntija-apua, jotka eivät olleet

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 20 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 9 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammi-k. 12 §. — ⁴⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,207 § ja 11 p. heinäk. 1,257 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,151 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,207 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,305 §.

kaupunginhallituksen määräämisvallan alaisia sekä suorittaa siitä asian-
tuntijalle 100 mk:n suuruisen palkkion kokoukselta.

Väestönsuojelupäällikön määrääminen. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että maan väestönsuojelupäällikkö oli määrännyt kiinteistöjohtaja reservikapteeni E. von Frenckellin Helsingin I luokan suojelukohteen väestönsuojelupäälliköksi, mistä Uudenmaan läänin väestönsuojelutarkastaja oli lähettänyt hänelle nimityksen ja valtuutuksen, sekä että hän v:n 1939 joulukuun 25 p:nä oli ryhtynyt hoitamaan väestönsuojelupäällikön tehtäviä.

Kesällä rauhanteon jälkeen merkittiin ²⁾ tiedoksi maan väestönsuojelupäällikön ilmoitus väestönsuojelutoimiston toimistopäällikön majuri T. Hannuksen määräämisestä kaupungin väestönsuojelupäälliköksi.

Väestönsuojelukeskuksen henkilökunta. Kaupunginjohtajan tekemän ilmoituksen mukaisesti Helsingin väestönsuojelukeskukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

a) maan väestönsuojelupäällikön määräämä kaupungin väestönsuojelupäällikkö reservikapteeni E. von Frenckell;

b) kaupunginhallituksen valitsema ja kaupungin palkkaama väestönsuojelupäällikön apulainen väestönsuojelukeskuksen vanhempi toimistoupseeri majuri T. Hannus;

c) neuvottelukunta, johon kuuluivat Helsingin kaupungin väestönsuojelualan palopäällikkö W. Bergström, päällikkölääkäri ensiapuase-
main ja terveydenhoidon osalta F. Hisinger, päällikkölääkäri sairaalain osalta F. Langenskiöld ja teknillinen päällikkö R. Granqvist sekä kaupunginhallituksen valitsemat ja kaupungin palkkaamat väestönsuojelukeskuksen nuorempi toimistoupseeri kapteeni E. Auer ja koulutusupseeri luutnantti G. Sievers;

d) väestönsuojelupäällikön avuksi asetettuina asiantuntijoina sairaalata-
rkastaja M. Saarenheimo, kiinteistötoimiston talo-osaston päällikkö S. Puranen, puhtaanapitolaitoksen toimitusjohtaja B. Ax, vesijohtolaitok-
sen toimitusjohtaja J. Lillja, kaasulaitoksen v. t. toimitusjohtaja G. Rosen-
bröijer, sähkölaitoksen toimitusjohtaja R. Brummer ja apulaisjohtaja R. Lindbohm sekä Raitiotie ja omnibus oy:n toimitusjohtaja H. Sahlberg;

e) muu kaupungin palkkaama henkilökunta, nimittäin kaupungin-
hallituksen valitsema toimistoinsinööri R. Huovilainen, kaupungin väes-
tönsuojelupäällikön nimittämät vanhempi toimistoapulainen J. Norva,
nuorempi toimistoapulainen M. Ingman, puhelinkeskuksen hoitaja M. Lagerlöf, yksi puhtaaksikirjoittaja ja yksi lähetti sekä kaupunginhalli-
tuksen määräämä sihteeri kansliasihteeri J. Ståhlberg; sekä

f) muu tarpeellinen henkilökunta, jota kaupunki ei palkkaa.

Väestönsuojelukeskuksen tehtäväjaon vahvistaminen kuului maan väestönsuojelupäällikölle.

Kaupunginhallitus päätti³⁾, että väestönsuojelutoimikunta lakkautetaan ja että väestönsuojelulautakuntaa ei sodan aikana aseteta, vaan että:

a) päättävänä viranomaisena kunnalle kuuluvissa väestönsuojeluasi-
oissa toimii kaupunginhallitus, kaupungin väestönsuojelupäällikön päät-
täessä muista asioista;

¹⁾ Khs 11 p. tammik. 40 §. — ²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,203 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 41 §.

b) valmistelevana viranomaisena toimii väestönsuojelukeskus yhdessä asiantuntijain kanssa; ja

c) täytäntöönpano kuuluu tehtävän laadun mukaan joko väestönsuojelukeskukselle tai asianomaiselle kaupungin laitokselle.

Väestönsuojelukeskuksen kassavirastona oli oleva rahatoimisto.

Vielä kaupunginhallitus määräsi edellä mainitut, neuvottelukuntaan ja väestönsuojelupäällikön avuksi asetettuihin asiantuntijoihin kuuluvat viranhaltijat tehtäviinsä sekä valitsi insinööri Huovilaisen toimistoinsinööriksi ja oikeutti väestönsuojelukeskuksen palkkaamaan puhtaaksikirjoittajan 1,500 mk:n kuukausipalkoin. Sitten merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että rouva A. Malmqvist tammikuun 12 p:stä lukien oli otettu väestönsuojelukeskuksen puhtaaksikirjoittajaksi.

Kaupunginkanslian kansliasihteeri J. Ståhlberg määrättiin ²⁾ vakinaisen kansliasihteerin virkansa ja majoituslautakunnan sihteerin toimensa ohella toimimaan Helsingin väestönsuojelupäällikön sihteerinä huhtikuun 1 p:ään saakka.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi, että väestönsuojelukeskuksen koulutusupseeri luutnantti V. J. Hjelmmann oli vapautettu tästä tehtävästään tammikuun 15 p:stä lukien; hänen tilalleen valittiin ⁴⁾ samasta päivästä lukien 3,425 mk:n kuukausipalkoin luutnantti G. Sievers.

Kokkolan kaupungin väestönsuojelupäälliköksi nimitetyn nuoremman toimistoupseerin kapteeni E. Auerin sijaan valittiin ⁵⁾ helmikuun 15 p:stä lukien koulutusupseeri luutnantti G. Sievers sekä koulutusupseeriksi samasta ajankohdasta lukien luutnantti F. Kaltamo.

Nuoremman toimistoupseerin luutnantti G. Sieversin saatua komenuksen muihin tehtäviin hänen tilalleen valittiin ⁶⁾ huhtikuun 15 p:stä lähtien koulutusupseeri luutnantti F. Kaltamo sekä koulutusupseeriksi samasta ajankohdasta lukien reservi-insinööriluutnantti E. O. Stenij.

Väestönsuojelukeskuksen maaliskuun määrärahoihin myönnettiin ⁷⁾ 1,500 mk:n lisäys mainitun suuruisen kuukausipalkan suorittamiseksi suojeluskuntaupseeri L. I. Saastamoiselle, joka maaliskuun ajaksi oli määrätty tarkastajaksi väestönsuojelukeskukseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että väestönsuojelumuodostelmien palveluksessa olleille läheteille saatiin heidän vapautuessaan tehtävistään suorittaa 200 mk:n korvaus kullekin, myöntäen tarkoitukseen kaikkiaan 13,800 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Sen jälkeen kun rauhan tultua solmituksi lohkojen toiminta oli lopetettu maaliskuun 25 p:ään mennessä ja lohkoryhmien saman kuukauden 31 p:ään mennessä sekä suunniteltu väestönsuojelukeskus palkatun henkilökuntansa osalta toimimaan sodanaikaisessa muodossaan vain huhtikuun loppuun saakka, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ irtisanoa sen henkilökunnan huhtikuun 30 p:stä, mitä päätöstä kuitenkin sittenkin muutettiin siten, että väestönsuojelukeskus oikeutettiin ¹⁰⁾ toukokuun ajaksi palkkaamaan väestönsuojelupäällikön apulainen, vanhempi toimistoupseeri 5,300 mk:n, nuorempi toimistoupseeri 3,400 mk:n, koulutusupseeri 3,200 mk:n, toimistoinsinööri 5,000 mk:n, vanhempi toimistoapulainen 2,300 mk:n, nuorempi

¹⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,219 §. — ²⁾ Khs 11 p. tammik. 41 §, ja 25 p. huhtik. 629 §. — ³⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,004 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. tammik. 3,054 §. — ⁵⁾ Khs 9 p. helmik. 98 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 520 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 439 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. maalisk. 388 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. maalisk. 431 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 518 §.

toimistoapulainen 1,600 mk:n, puhelinkeskuksen hoitaja 1,500 mk:n, puhtaaksikirjoittaja 1,500 mk:n ja lähetti 700 mk:n kuukauspalkoin.

Väestönsuojelukeskus jatkoi sittemmin toimintaansa sodanaikaisessa muodossaan kesäkuun 30 p:ään saakka.

Huoltotoimiston perustaminen väestönsuojelukeskukseen. Maan väestönsuojelupäällikön kiellettyä ennen sodan puhkeamista v. 1939 väestönsuojeluvälineiden yksityiskohtaisen jakelun luovuttamisen laskutuksineen ja rahainperimisineen yksityisille liikkeille, väestönsuojelutoimisto otti tilausten vastaanoton ja niiden kiireellisyysjärjestelyn lisäksi huolehtiakseen jakelusta kaupungin alueella oleville kaupungin laitoksille, taloille y.m. sekä asukkaille, jolloin tilauksista Suomen kaasusuojelujärjestöltä saatavat alennukset pidätettäisiin jakelusta toimistolle aiheutuvien kustannusten peittämiseksi ja mahdollisesti syntyvä ylijäämä aikanaan tilitettäisiin kaupungille. Asia oli tällöin järjestetty väestönsuojelutoimistossa siten, että Suomen kaasusuojelujärjestö oli suullisella sopimuksella antanut väestönsuojelutoimiston vanhemmalle toimistoupseerille T. Hannukselle tehtäväksi huolehtia välitystoiminnasta, joka kirjanpidollisesti oli pidetty kokonaan erillään väestönsuojelutoimiston varsinaisesta toiminnasta.

Koska selostetun järjestelyn ei katsottu voivan sellaisenaan jatkua pitempää aikaa kaupunginhallitus sittemmin päätti ¹⁾:

helmikuun 1 p:stä 1940 lukien perustaa väestönsuojelukeskukseen väliaikaisen huoltotoimiston, jonka tehtävänä oli väestönsuojelumuodostelmien huolto ja joka oikeutettiin huolehtimaan Suomen väestönsuojelujärjestön, entisen Suomen kaasusuojelujärjestön, toimittamien väestönsuojeluvälineiden jaosta ja välityksestä sekä palkata huoltotoimistoon samasta ajankohdasta lukien yhden kuukauden irtisanomisajoin ja alla mainituin kuukausipalkoin seuraavan siihen asti toimineen väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston henkilökunnan: välinejakeluvaroista palkatut 4,425 mk:n kuukausipalkkaisen huoltopäällikön, 1,700 mk:n kuukausipalkkaisen kassanhoitajan, 1,400 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen, 2,000 mk:n kuukausipalkkaisen varastonhoitajan, 1,700 mk:n kuukausipalkkaisen varastonhoitajan apulaisen ja 600 mk:n kuukausipalkkaisen lähetin sekä kaksi siihen asti palkatonta toimistoapulaista 1,200 mk:n kuukausipalkoin;

oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen tekemään Suomen väestönsuojelujärjestön kanssa kirjallisen sopimuksen, jonka mukaan järjestö antoi väestönsuojelukeskukselle tehtäväksi huolehtia jakeluvälineiden jakelusta m.m. ehdoin, että tilitys järjestölle tapahtui usein, vähintään kerran kuukaudessa, sekä että väestönsuojelukeskuksen ja järjestön kesken sovittujen välineiden hintain perimisestä aiheutuvat ylijäämät lyhentämättä joutuivat väestönsuojelukeskukselle;

määrätä, että rahatoimiston tuli välityksenkin suhteen olla kassa- ja tilivirastona;

oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen helmikuun 1 p:nä vastaanottamaan jakeluosaston varastot ja tilit tarkastetun tilinpäätöksen mukaisesti;

myöntää käyttövaroistaan väestönsuojelua varten väestönsuojelukeskukselle huoltotoimiston helmi- ja maaliskuun palkkoihin yhteensä 28,450 mk sekä palo- ja murtovakuutuksiin y.m. välttämättömiin menoihin yhteensä 8,000 mk; sekä

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 95 §.

valita huoltopäälliköksi taloudenhoitaja B. Forsmanin ja oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen määräämään huoltotoimiston muut toimenhaltijat.

Sodan loputtua kaupunginhallitus päätti ¹⁾ huhtikuun 30 p:stä lukien lakkauttaa väestönsuojelukeskuksen huoltotoimiston, jolle sodan aikana oli ollut keskitettynä: väestönsuojelujoukkojen muonitus; talonryhmiin kuuluvien varattomien henkilöiden muonitus kaupungin huoltoviraston välityksellä; väestönsuojelujoukkojen majoitus; varusteiden, välineiden, toimisto- y.m. tarvikkeiden hankinta; väestönsuojeluvarusteiden välittäminen Helsingissä toimivien valtion, kaupungin y.m. suurehkojen tuotantaja liikelaitosten tarpeisiin; polttoaineiden hankinta eräille väestönsuojelun käytössä oleville huoneistoille sekä yleisiin väestönsuojuihin; yleisten väestönsuojain huolto ja huoltotoimiston yhteydessä tammikuun 15 p:stä lukien toimineen talo-osaston tehtävät; väestönsuojelun käytössä olevien huoneistojen vuokra-, lämpö- ja valokorvausasiat; sekä tilaston laatiminen kaupungin yksityisistä väestönsuojista.

Huoltotoimiston henkilökunta päätettiin ²⁾ niinkään irtisanoa edellä mainitusta päivästä lukien, mitä päätöstä kuitenkin sittemmin muutettiin siten, että väestönsuojelukeskus oikeutettiin toukokuun ajaksi palkkaamaan huoltopäällikkö 4,000 mk:n, kassanhoitaja 1,600 mk:n, toimistopulainen 1,300 mk:n, varastonhoitaja 1,900 mk:n, varastonhoitajan apulainen 1,600 mk:n ja lähetti 600 mk:n kuukausipalkoin.

Väestönsuojelukeskuksen palvelukseen vapaaehtoisena ilmoittautuneelle isännöitsijä W. Sagulinille, joka tammikuun 15 p:stä kesäkuun 15 p:ään oli toiminut väestönsuojelukeskuksen käyttöön otettujen huoneistotilain vuokra-, lämpö- ja valaistuskorvausasiain selvittelyä varten huoltotoimiston yhteyteen perustetun erillisen talo-osaston päällikkönä, kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 9,000 mk:n suuruisen palkkion käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginreviisorin tehtyä väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston tilien tarkastamista koskevan tiedustelun, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vastata, että tarkastusvelvollisuus oli katsottava alkavaksi helmikuun 1 p:nä, käsittäen se luonnollisesti myöskin silloin tehdyn tilinpäätöksen.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi väestönsuojelukeskuksen selostus sodan aikana harjoittamastaan väestönsuojeluvälineiden myynnistä.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin ⁶⁾ suorittamaan kaasunaamarien myynnistä virastoille, liike- ja tuotantolaitoksille sekä yksityisille henkilöille aiheutuneet 17,294: 80 mk:n menot naamarien myynnistä kertyneistä tuloista.

Väestönsuojelutoimiston henkilökunta. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto, väestönsuojelukeskuksen henkilökunnan tultua irtisanotuksi rauhan- teon jälkeen, oli tehnyt päätöksen ⁷⁾ väestönsuojelutoimiston viranhaltijain asettamisesta, kaupunginhallitus puolestaan päätti valita väestönsuojelutoimiston toimistopäälliköksi majuri T. Hannuksen⁸⁾, toimistopäällikön apulaiseksi hovioikeudenauskultantti reservivänrikki S. Hellevaaran ja toimistoinööriksi tohtori-insinööri C. H. Nyströmin.

Seuraavat kaupungin viranhaltijat määrättiin ⁹⁾ heti mahdollisen uuden sodan alkaessa viipymättä saapumaan väestönsuojelutoimistoon: palo-

¹⁾ Khs 29 p. maalisk. 432 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 518 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 909 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 96 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,210 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 907 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 271. — ⁸⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,103 § ja 27 p. kesäk. 1,148 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,150 §.

päällikkö W. Bergström, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger, kaupungininsinööri A. Linnavuori, katurakennuspäällikkö R. Granqvist, puhtaanapitolaitoksen toimitusjohtaja B. Ax, vesijohtolaitoksen toimitusjohtaja J. V. Lillja, kaasulaitoksen toimitusjohtaja F. F. T. Sjölund sekä sähkölaitoksen toimitusjohtaja R. Brummer ja apulaisjohtaja R. Lindbohm.

Väestönsuojelukeskuksen huoltotoimiston toimistoapulaisena aikaisemmin toimineen neiti R. Raition palkkaamiseksi toimiston töihin kesäkuun 1 p:stä 15 p:ään myönnettiin ¹⁾ 650 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Väestönsuojelukeskuksen huoltotoimiston kassanhoitajana aikaisemmin toimineen rouva I. Aarroksen palkkaamiseksi edelleen syys- ja lokakuun ajaksi erinäisiä selvittelytehtäviä suorittamaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 3,400 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Rouva Aarroksen kuitenkin jätettyä toimensa syyskuun 5 p:nä kaupunginhallitus päätti ³⁾, että hänen palkkaamiseksi myönnetystä 3,400 mk:n määrärahasta tällöin jällellä olevat 3,117 mk saatiin käyttää apulainen H. Aaltosen ja puhtaaksikirjoittaja A. Malmqvistin palkkaamiseen väestönsuojelutoimistoon syyskuun 6 p:stä lokakuun 31 p:ään. Apulainen Aaltosen palkkaamiseksi vielä marras- ja joulukuun ajaksi kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 2,400 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 3,200 mk väestönsuojelutoimiston vahtimestarin apulaisen T. Kronholmin palkan suorittamiseen elo- ja syyskuun ajalta.

Kesälomasijaisten palkkaamiseksi väestönsuojelutoimiston kassanhoitajalle, vahtimestarinapulaiselle ja lähetille yhden kuukauden ajaksi sekä siivoojalle kahden viikon ajaksi kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten vastaavasti 1,600 mk, 1,600 mk, 600 mk ja 250 mk eli yhteensä 4,050 mk.

Väestönsuojelutoimiston viran- ja toimenhaltijain kalliinajanlisäysten suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 6,645 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Väestönsuojelukeskuksen ja -toimiston menoarviot. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ väestönsuojelukeskuksen menoihin tammi—helmikuulta 399,325 mk, maaliskuulta 185,800 mk, huhtikuulta 106,050 mk, toukokuulta 84,750 mk ja kesäkuulta 71,800 mk sekä edelleen väestönsuojelutoimiston menoihin heinäkuulta 64,600 mk ja elo—joulukuulta 266,750 mk, päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen edellä mainittujen käyttövarainsa ylittämisestä mainitun määrin.

Väestönsuojelukeskuksen ja -toimiston ennakkovarot. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁹⁾ väestönsuojelukeskukselle 25,000 mk käytettäväksi ennakkovaroina myöhemmin tapahtuvaa tilitystä vastaan.

Kyseisen ennakkokassan sittemmin osoittauduttua tarpeettoman suureksi, väestönsuojelutoimisto lokakuun 24 p:nä palautti rahatoimistolle

¹⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,833 §. — ²⁾ Khs 8 p. elok. 1,394 §. — ³⁾ Khn jsto 19 p. syysk. 4,136 §. — ⁴⁾ Khs 24 p. lokak. 1,966 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,393 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,152 §. — ⁷⁾ Khs 31 p. lokak. 2,014 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 107 §, 15 p. maalisk. 356 §, 29 p. maalisk. 435 §, 11 p. huhtik. 518 §, 16 p. toukok. 785 §, 13 p. kesäk. 1,046 § ja 18 p. heinäk. 1,303 §. — ⁹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,183 §.

22,000 mk ennakkovaroistaan, minkä johdosta kaupunginhallitus edellistä päätöstään muuttaen myönsi ¹⁾ väestönsuojelutoimistolle oikeuden pitää 3,000 mk:n ennakkokassaa.

Väestönsuojeluhenkilöstö. Väestönsuojelumudostelmien uudelleenjärjestelyä koskeva väestönsuojelukeskukseen kirjelmä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Lohkonsuojelujohtajille kapteeni V. Kaskelle ja luutnantti V. J. Åkermanille päätettiin ³⁾ kummallekin suorittaa 1,500 mk:ksi kuukaudessa laskettu palkkio helmikuun 11 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta, mitä päätöstä kuitenkin myöhemmin muutettiin ⁴⁾ siten, että kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ensiksi mainitulle 950 mk:n palkkio helmikuun 11 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta ja jälkimmäiselle 900 mk:n palkkio helmikuun 12 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta. Kapteeni Kaskan ja luutnantti Åkermanin palkkoihin maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 5 p:n väliseltä ajalta myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 3,600 mk.

Palkkion suorittamiseksi suojeluskuntakorpraali A. Salmenlinnalle, joka oli määrätty lohkonsuojelujohtajaksi helmikuun 2 p:stä lukien, siltä osalta helmikuuta, jonka ajan hän oli mainittua tointa hoitanut eikä ollut nauttanut palkkaa muualta, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ottaa väestönsuojelukeskukseen helmikuun menoarvioon 1,448:25 mk, rasittaan tällä määrällä käyttövarojaan väestönsuojelua varten.

Lääketieteen- ja kirurgiantohtori C. Grotenfelt päätettiin ⁷⁾ palkata lohkokoryhmiin ja lohkoihin majoitetun väestönsuojeluhenkilöstön lääkäriksi 2,500 mk:n kuukausipalkoin, joka oli suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten. Tohtori Grotenfelt, joka tammikuun 16 p:nä oli ryhtynyt toimimaan väestönsuojelumudostelmien lääkärinä ⁸⁾, vapautettiin ⁹⁾ helmikuun 1 p:stä lukien tästä tehtävästään ja hänen tilalleen palkattiin ⁹⁾ lääketieteenlisensiaatti B. Enkvist samoista varoista suoritettavain 2,500 mk:n kuukausipalkoin. Koska lääkärin hankkiminen väestönsuojelumudostelmille maaliskuun 1 p:stä lukien muuten olisi tuottanut vaikeuksia, niin ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger oli suostunut mainitusta päivästä lukien toistaiseksi hoitamaan kyseistä lääkärintointa, mikä merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ periaatteellisesti myöntyä siihen, että kaupungin väestönsuojelutehtävissä oleville lotille maksettiin 8 mk:n päiväraha kultakin päivästä, jona he olivat olleet palvelustehtävissä vähintään 6 tuntia, ei kuitenkaan tilapäisluontoiseksi katsottavasta palveluksesta. Suostuen väestönsuojelukeskukseen esitykseen, että niille keskuksen käytettävissä oleville lotille, joilla ei ollut mitään tuloja ja jotka ilmoittivat sitä haluavansa, saataisiin taannehtivasti kertomusvuoden tammikuun ajalta suorittaa 6 mk:n suuruinen päiväraha, kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ päivärahaan suorittamiseen 36,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Väestönsuojelutehtävissä olevien lottien päivärahaan suorittamiseksi helmikuun 1 p:n ja maaliskuun 15 p:n väliseltä ajalta kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ samoista käyttövaroistaan 13,312 mk edellisen määrärahan 21,888 mk:n suuruisen ylijäämän lisäksi.

¹⁾ Khn jsto 31 p. lokak. 4,279 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 3,385 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 3,480 §. — ⁴⁾ Khs 30 p. huhtik. 695 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 486 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 399 §. — ⁷⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,142 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 3,219 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. tammik. 3,309 §. — ¹⁰⁾ Khs 8 p. maalisk. 305 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 323 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. helmik. 101 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. huhtik. 485 §.

V:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 9,785 mk ja kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta 18,300 mk päivärahaan suorittamiseen väestönsuojelukeskuksen käytettävänä olevan komppanian miehistölle joulukuulta 1939 sekä v:n 1940 tammikuun alkupuoliskolta.

Väestönsuojeluhenkilöstön v:n 1939 muonituskulujen peittämiseen kaupunginhallitus myönsi ²⁾ mainitun vuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 1,000,000 mk siten, ettei ylijäämää saatu käyttää kertomusvuoden muonituskuluihin. Viimeksi mainittuihin kaupunginhallitus kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta myönsi ²⁾ tammikuuksi 1,000,000 mk sekä helmi—huhtikuun ajaksi kuukausittain 800,000 mk. Samalla kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston niissä tapauksissa, jolloin muodostelmalle oli järjestetty oma paikallinen muonitus, suorittamaan väestönsuojelukeskuksen hyväksymät muonituslaskut, edellyttäen, että laskuperusteena oli enintään 12 mk:n veloitus henkilöä kohden päivässä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kaikki väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvat henkilöt, joiden oli pakko vuorokausi läpeensä oleskellä määrättyissä majoituspaikoissa, saivat niinä päivinä, jolloin he olivat tällaisen velvoituksen alaisia, kaupungilta vapaan, 12 mk:n mukaan päivältä lasketun muonituksen. Edellä mainittu ei kuitenkaan koskenut sellaisia virantaitoimihaltijoita, joiden varsinaisen virantoimituksensa vuoksi tuli olla määrättyihin majoituspaikkoihin sijoitettuina mainitun virantoimituksen edellyttäminä aikoina. Väestönsuojelukeskuksen asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁴⁾ vastata, että edellä mainittu päätös oli tulkittava siten, että vapaa muonitus kuului myöskin niille varsinaisen virantoimituksensa vuoksi majoitetuille viran- ja toimenhaltijoille, jotka poikkeustilanteen vuoksi oli majoitettu muualle kuin varsinaiseen majoituspaikkaansa.

Kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ vapaan muonituksen niille kaupungin teknillisten laitosten palveluksessa oleville viran- ja toimenhaltijoille sekä työntekijöille, jotka varsinaisen tehtävänsä lisäksi sodan aikana suorittivat vartiopäivystystä läpi vuorokauden määrättyissä vartiopaikoissa.

Kaupunginhallituksen päätettyä ⁶⁾ avustaa varattomia talonsuojeluryhmiin kuuluvia henkilöitä jakamalla heille huoltolautakunnan välityksellä ruokalippuja, joiden hinta sittemmin perittäisiin asianomaisten talojen omistajilta, huoltolautakunta avasi talousarvion ulkopuolisen tilin nimeltä Eräiden väestönsuojeluun kuuluvien henkilöiden muonitustili, minkä johdosta kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ talousarvion ulkopuolelta 94,211 mk:n suuruisen määrärahan, jotta huoltolautakunta voisi v:n 1939 menojen osalta poistaa mainitun tilin. Huoltoviraston sodan jälkeen anottua määrärahan myöntämistä edellä mainitun nojalla jakamiensa ruokalippujen poistamiseksi kirjanpidosta, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ evätä anomuksen, mutta antaa väestönsuojelutoimistolle tehtäväksi periä maksu ruokalipuista asianomaisilta, tullen huoltoviraston luovuttaa väestönsuojelutoimistolle luettelot ja kortistot, joihin oli merkitty kiinteistöittäin väestönsuojeluryhmiin kuuluneille henkilöille annetut ruokaliput raha-arvoineen.

¹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,177 §. — ²⁾ Khs 26 p. tammik. 69 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 102 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 354 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 115 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert s. 276. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 55 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,266 §.

Kaikille niille henkilöille, jotka sotatilanteen johdosta olivat vuorokauden läpeensä sijoitettuina väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien, lohkojen ja ensiapuasemain huoneistoihin, päätettiin ¹⁾ toistaiseksi kustantaa välttämättömät yksinkertaiset lääkkeet, laskettuina n. 50 mk:n mukaisesti henkilöä kohden vuodessa. Väestönsuojelukeskusta sekä terveydenhoitolautakuntaa ensiapuasemain puolesta päätettiin kehoittaa kuukausittain ilmoittamaan kaupunginhallitukselle tästä aiheutuvat kustannukset.

Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ väestönsuojelukeskuksen väestönsuojelumuodostelmien lääkkeisiin kertomusvuodeksi myönnettyistä yhteensä 30,000 mk:n määrärahoista vielä käyttämättä olevista 26,527: 50 mk:sta käyttämään 2,638: 50 mk väestönsuojelujoukkoihin kuuluvien henkilöiden sairaalamaksuihin tapaturma- tai sairaustapauksissa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvien henkilöiden yhteissaunoitusta varten 4,500 mk viikkoa kohden niin pitkäksi aikaa kuin sota kesti, kuitenkin enintään kertomusvuoden maaliskuun loppuun saakka, eli yhteensä enintään 58,500 mk.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾ erälle Kallion kansakouluun sijoitettuun korjausryhmään kuuluvalla työntekijälle 600 mk korvauksena häneltä majoituspaikastaan anastetuista vaatteista.

Väestönsuojeluhenkilöstön vastaista järjestelyä koskevat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä sisäasiainministeriön väestönsuojeluasiamosastolle esityksen 1,568 mieshenkilön varaamisesta Helsingin kaupungin väestönsuojelumuodostelmiin mahdollisen uuden sodan puhjetessa.

Kun puolustuslaitos todennäköisesti kuitenkin ei suostuisi varaamaan koko anottua miesmäärää väestönsuojelutehtäviin, oli koetettava vapaaehtoista tietä saada näihin tehtäviin varatuksi henkilöitä, jotka jostain syystä joko eivät olleet lainkaan suorittaneet asevelvollisuutta tahi olivat siitä vapautettuja. Koska jollakin alueella pidettäviin erityisiin väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvat henkilöt sotilasjohdon määräyksestä oli heidän palkkauksensa ja omaistensa huollon suhteen rinnastettava sotapalvelukseen kutsuttuihin asevelvollisiin, niin kaupunginhallitus tällöin alustavasti hyväksyi ⁶⁾ noudatettavaksi väestönsuojelulautakunnan ehdotuksen, että kyseiseen työhön vapaaehtoisesti osallistuville henkilöille suoritettaisiin kaupungin puolesta seuraavat palkkiot: lohkokryhmän suojelujohtajille 2,000 mk, lohkokryhmän suojelujohtajien apulaisille ja lohkojen suojelujohtajille 1,500 mk, lohkojen suojelujohtajien apulaisille 1,000 mk ja lohkokryhmän toimistopäälliköille 500 mk kuukaudessa, autonkuljettajille ja väestönsuojelujoukkueiden johtajille, varajohtajille ja miehistölle samat määrät kuin puolustusvoimissa alipäällystölle ja miehistölle, vapaaehtoisille naishenkilöille ja väestönsuojelutehtäviin varatuille lotille 8 mk päivässä sekä läheteille 5 mk päivässä.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ alustavasti väestönsuojelulautakunnan esityksen, että väestönsuojelumuodostelmille, jotka mahdollisen uuden sodan aikana joutuisivat yhteismajoituksen alaiseksi, saataisiin jakaa ruokalippuja tai valmista ruokaa 15 mk:n arvosta henkilöä kohden päivässä,

¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,299 §. — ²⁾ Khs 9 p. toukok. 740 §. — ³⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,079 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. elok. 4,015 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. heinäk. 1,256 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. elok. 1,458 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 1,540 §.

sikäli kuin asianomaiset henkilöt eivät kuuluneet siihen osaan väestönsuojelumudostelmien henkilökuntaa, jonka muonituksen puolustuslaitos kustansi.

Väestönsuojelukurssien toimeenpaneminen kansakouluhuoneistossa. Väestönsuojelutoimisto oikeutettiin ¹⁾ kertomusvuoden syksyllä toimeenpanemaan varsinaisen kaupunkialueen lohkokryhmien ja lohkojen suojelumudostelmien väestönsuojelutäydennyskurssit 3—4:ssä Kaisaniemen kansakoulun luokkahuoneessa.

Ulkomailla saapunut aputyövoima. Kaupunginjohtaja ilmoitti Tukholman kaupungin päättäneen järjestää avustustoimintaa Suomen, lähinnä Helsingin kaupungin väestönsuojelun hyväksi siten, että eri aloilla työskenteleviä henkilöitä lähetettäisiin kunnallisina opintoryhminä Suomeen, ollen Helsinkiin jo saapunut kaksi palopäällystään ja 10 palomiestöön kuuluvaa henkilöä sekä 18 sairaanhoitajataria ja 7 sairaanhoitajaa. Tukholman kaupunki suorittaisi heille täyden palkan ja päivärahoina päällystään kuuluville 4 kruunua ja miehistöön kuuluville 3 kruunua, joista 1 kruunu käytettäisiin vakuutusmaksuihin ja loput suoritettaisiin asianomaisille siten, että Helsingin kaupunki suorittaisi ennakolta päällystään kuuluville 35 mk ja miehistöön kuuluville 25 mk päivärahaa saaden myöhemmin korvauksen siitä Tukholman kaupungilta. Tukholman kaupunki suorittaisi matkakustannukset Helsinkiin ja takaisin mutta ei sellaisia matkakustannuksia, jotka aiheutuivat kyseisten henkilöiden mahdollisesta siirtämisestä Helsingistä toiselle paikkakunnalle. Helsingin kaupungin puolestaan tulisi kustantaa näiden henkilöiden majoitus ja muonitus. Tähän saapuneiden toimeksianto tarkoitti kolmea kuukautta, jona aikana heitä siitä erikseen sovittaessa voitiin käyttää paitsi Helsingissä väestönsuojeluviranomaisten harkinnan mukaan muillakin Suomen paikkakunnilla, missä työvoimaa tarvittiin. Lisäksi kaupunginjohtaja ilmoitti, että palomiestö oli majoitettuna Turuntien talosta n:o 12 vuokrattuun huoneistoon väestönsuojelukeskuksen huolettiessa sen muonituksesta. Ilmoitukset merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Päivärahaa päätettiin ³⁾ suorittaa päällystään kuuluville tukholmalaisille palomiehille 35 mk:n ja miehistöön kuuluville 25 mk:n mukaan päivältä kehoittaen ⁴⁾ rahatoimistoa merkitsemään kyseiset päivärahat, kaikkiaan 4,130 mk, talousarvion ulkopuolella avattavalle erikoistilille siksi kuin Tukholman kaupunki suoritti ne. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 14,490 mk ⁵⁾ Tukholmasta Helsinkiin saapuneen palosammutusjoukkueen majoituskuluihin ja 10,239: 20 mk ⁶⁾ ruotsinmaalaisen sammutusjoukkueen ylläpitämisestä Hangon kaupungille aiheutuneiden kulujen peittämiseen sekä 1,254: 40 mk ⁷⁾ ruotsinmaalaisen sammutusjoukkueen puhelinlaskujen suorittamiseksi, mitä viimeksi mainittuja menoja ei perittäisi takaisin Tukholman kaupungilta.

Sairaalahallitusta päätettiin ⁸⁾ kehoittaa suorittamaan Tukholmasta Helsingin kaupungin sairaaloihin saapuneille sairaanhoitajatarille ja -hoitajille paitsi majoitus- ja muonituskuluja, mitkä oli suoritettava sairaalain varsinaisilta tileiltä, 35 mk:n suuruisen päiväraha, sekä samalla oikeuttaa sairaalahallitus merkitsemään nämä menot talousarvion ulko-

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,580 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 196 §. — ³⁾ Khn jsto 14 p. helmik. 3,422 §. — ⁴⁾ Khn jsto 23 p. helmik. 3,454 § ja khs 4 p. heinäk. 1,252 §. — ⁵⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,268 §. — ⁶⁾ Khs 9 p. toukok. 736 §. — ⁷⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,834 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. helmik. 3,421 § ja khs 4 p. heinäk. 1,238 §.

puolella avattavalle erikoistilille siksi kuin Tukholman kaupunki suoritti ne.

Tukholman kaupungin ilmoitettua Helsinkiin lähettämästään raivausryhmästä, jonka muodostivat päällikkö, insinööri E. Blomqvist, sekä 15 à 16 miestä, ja jonka varusteisiin kuului kaksi autoa y.m. raivauskalustoa, sekä että eräitä muitakin vapaaehtoisia oli tarjolla, Helsingin kaupungin puolesta oli vastattu, että täällä sillä hetkellä voitiin käyttää hyväksi katutöiden työnjohtajaa, vesijohtojen mittarintarkastajaa, autonkuljettajaa ja sorvaajaa, mikä merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Edellä mainitun raivausryhmän muonituskulujen suorittamiseksi myönnettiin ²⁾ jo maksetun 21:20 mk:n päivärahan lisäksi 20 mk miestä ja päivää kohden, kaikkiaan 520 työpäivältä, eli yhteensä 10,400 mk asianomaisesta työmäärärahasta.

Erään rintamapalvelukseen kelvottomaksi osoitettuaan rakennustoimiston työntekijänä palvelleen ruotsinmaalaisen vapaaehtoisen kotimatkakuluihin myönnettiin ³⁾ 909:50 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Ostosta insinööri P. M. Jespersenin johdolla saapuvan 8—10 betonityöntekijän vapaaehtoisryhmän suhteen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että asianomaisista työmäärärahoista maksetaan insinööri Jespersenille 5,000 mk:n kuukausipalkka ja ryhmän työntekijöille täällä yleensä suoritettu tuntipalkka sekä että työntekijät saavat vapaan majoituksen ja muonituksen.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupunki kustantaa Kuninkaallisen Tanskan Automobiiliklubin lähettämää paloruiskuautoa seuranneiden kahden tanskalaisen palomiehen muonituksen sekä suorittaa heille saman palkan kuin valtio suorittaa sotilaille, mikäli miehet jäävät kaupungin palvelukseen. Tanskalaisille palomiehille päätettiin ⁶⁾ sittemmin myöntää vapaan majoituksen ja muonituksen lisäksi 25 mk:n suuruinen päiväraha heidän Helsinkiin saapumisestaan lähtien.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁷⁾ yhteensä 2,350 mk 25 mk:n mukaan päivältä lasketun päivärahan suorittamiseksi edellä mainituille tanskalaisille vapaaehtoisille helmi-kuun 9 p:n ja maaliskuun 26 p:n väliseltä ajalta.

Toisen tanskalaisen palomiehen kotimatkakuluihin myönnettiin ⁸⁾ 736:50 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Helsingissä olevien 7 vapaaehtoisen englantilaisen palomiehen muonituksen kustantamiseen toukokuun 13 p:n ja lokakuun 15 p:n välisenä aikana kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ yhteensä 22,189:50 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Palolautakuntaa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa sen käytettävissä olevista varoista osoittamaan englantilaisten palomiesten matka- ja ylläpitokustannuksiin 2,350 mk. Sittemmin palolautakuntaa kehoitettiin ¹¹⁾ sen käytettävissä olevista varoista suorittamaan englantilaisten palomiesten eräiden matkakulujen sekä päivärahojen korvauksena 18,079:90 mk ja 253 Ruotsin kruunua.

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 391 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 551 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 859 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 321 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 117 §; ks. tämän kert. s. 134. — ⁶⁾ Khs 23 p. helmik. 208 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 365 § ja 4 p. huhtik. 505 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 859 § ja 29 p. elok. 1,542 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,566 §, 17 p. lokak. 1,917 § ja 12 p. jouluk. 2,414 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. toukok. 786 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 23 p. toukok. 3,761 § ja khs 30 p. toukok. 910 §; ks. myös tämän kert. s. 134.

Englantilaisten palomiesten tapaturmavakuutusmaksujen suorittamiseksi myönnettiin ¹⁾ yhteensä 3,465 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Samoista varoista myönnettiin ²⁾ 40: 20 Ruotsin kruunua Suomen Tukholmassa olevalle lähetystölle sen englantilaisten palomiesten Helsingin matkaa koskevien puhelujen maksamiseen.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ 778: 50 mk eräille ruotsinmaalaisille väestönsuojelumiehille tarjotun lounaan kustannusten suorittamiseen.

Kaluston sekä väestönsuojeluvälineiden ja -tarvikkeiden hankinta. Kaupunginhallituksen kertomusvuoden käyttövaroista väestönsuojelua varten, muutamissa tapauksissa v:n 1939 vastaavista varoista, myönnettiin alla mainitun kaluston sekä väestönsuojeluvälineiden ja -tarpeiden hankkimiseen seuraavat rahamäärät:

väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston konttorikaluston maksamiseen 27,450 mk ⁴⁾;

pääpaloaseman alla sijaitsevan väestönsuojelukeskuksen uuden toimistohuoneiston kaluston hankkimiseen 165,500 mk ⁵⁾;

eri tähytyspaikkoihin asennettujen puhelinten maksamiseen 17,805 mk ⁶⁾;

ulkoantennien hankkimiseen väestönsuojelukeskukseen ja Sörnäisten lohkokoryhmään radiokokeilujen suorittamista varten 2,000 mk ⁷⁾;

eräiden tarvikkeiden hankkimiseen lohkokoryhmien ja lohkojen toimistohuoneistoihin 80,000 mk ⁸⁾;

varastokärryjen ja kuljetusrattaiden ostoon väestönsuojelutoimiston varastoon 3,240 mk ⁹⁾;

turkkien hankkimiseen lohkokoryhmien tähystäjille 41,600 mk ¹⁰⁾;

erinäisten väestönsuojeluvälineiden ja -varusteiden kustantamiseen kaupunginkanslialle lähetettäviä laskujäljennöksiä vastaan 200,000 mk ¹¹⁾;

eräiden liikkeiden ja kaupungin laitosten toimittamista tavaroista lähetettyjen laskujen maksamiseen 109,912: 80 mk ¹²⁾;

väestönsuojelukeskukselta v. 1939 kiinteistötoimiston talo-osaston kautta kaupungin virastoille ja laitoksille tilattujen mutta toistaiseksi toimittamattomien väestönsuojeluvälineiden maksamiseen 297,000 mk ja kertomusvuonna kirjattujen v. 1939 tilattujen väestönsuojeluvälineiden y.m. laskujen maksamiseen 53,000 mk ¹³⁾;

kaupungin virastoja ja laitoksia varten v. 1939 hankittujen väestönsuojelu- ja ensiapuvälineiden hinnan suorittamiseen 1,275,902: 85 mk ¹⁴⁾; sekä

kloorikalkin hankkimiseen 9,706: 90 mk ¹⁵⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ hyväksyä väestönsuojelukeskuksen toimenpiteet eräiden radio- ja induktoripuhelinten hankkimiseksi sekä kehoittaa sitä aikanaan tekemään erillisen esityksen tarvittavan rahamäärän myöntämisestä tarkoitukseen.

¹⁾ Khn jsto 24 p. lokak. 4,270 § ja 5 p. jouluk. 4,398 §. — ²⁾ S:n 15 p. elok. 4,036 §. — ³⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,852 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 97 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,701 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 51 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 301 §. — ⁸⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,172 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,444 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. tammik. 3,178 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. tammik. 3,141 §. — ¹²⁾ Khs 1 p. maalisk. 271 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. maalisk. 394 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 552 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 358 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 108 ja 111 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ peruuttaa edellisenä vuonna tehdyn päätöksen 300,000 mk:n ennakkomäärän myöntämisestä väestönsuojelutoimiston käytettäväksi yksityisten talojen kaasunaamarientarpeen tyydyttämiseksi.

Väestönsuojeluvälineiden säilyttäminen. Sähkölaitoksen ilmoitettua ainakin kertomusvuoden ajaksi vuokratta luovuttavansa 890 m²:n suuruisen alan Malminrinteen talon n:o 6 kellarista kaupungin virastojen ja laitosten väestönsuojeluvälineiden säilytyspaikaksi, kaupunginhallitus myönsi ²⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 29,275 mk kyseisen kellaritilan sisustamista, lämmittämistä y.m. varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ väestönsuojelulautakunnan esityksen Temppelelaukion kallioon väestönsuojelumuodostelmia varten louhitun suojan varaamisesta väestönsuojeluvälineiden rauhanaikaiseksi varastopaikaksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää kaupungin kaikille hallituksille, lauta- ja johtokunnille sekä virastoille kiertokirjeen kaupungin virastoille ja laitoksille sekä sen palveluksessa oleville henkilöille aikoinaan jaettujen väestönsuojeluvälineiden säilyttämisestä ja hoitamisesta. Kiertokirjeen sanamuoto vahvistettiin ⁵⁾ sittemmin.

Möhemmin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupungintalon talonsuojeluryhmän väestönsuojeluvälineet ja kiinteistötoimiston virkamiehille jaetut naamarit varastoidaan kaupungintalon väestönsuojan yhteyteen rakennettuun varastokomeroon ja että rahatoimistotalon talonsuojeluryhmän välineet ja talossa sijaitsevien virastojen sekä kaupunginhallituksen virkamiehistön naamarit varastoidaan mainitun talon vastaavaan varastokomeroon. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa väestönsuojelukeskusta huolehtimaan näiden välineiden hoidosta mainituissa varastopaikoissa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kotiutettujen väestönsuojelun sammuusjoukkojen vaatevälineet, moottoriruiskut y.m. jälleen otetaan kaupungin huostaan ja saadaan niitä väliaikaisesti säilyttää Kruununhaan entisellä paloasemalla, joka osittain luovutetaan väestönsuojelumuodostelmille ja ensiapuasemille kuuluvien kalustoesineiden varastopaikaksi, kuitenkin niin, ettei tämä tuottanut haittaa talossa toimivan palopäällystökoulun toiminnalle. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus samalla myönsi 13,620 mk 80 kannellisen lukittavan puulaatikon hankkimiseksi lohkokoryhmille ja lohkoille kaupungin varoilla ostettujen välineiden ja välineiden varastoimista varten. Koska kyseinen säilytys kuitenkin ilmeisesti tulisi haittaamaan palopäällystökoulun toimintaa, niin kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁸⁾ peruuttaa edellä mainitun päätöksensä mikäli se koski säilytyspaikkaa ja palauttaa asian väestönsuojelukeskukselle kehoituksin kiireisesti tehdä tarvittavaa säilytyshuoneistoa koskevan uuden ehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että väestönsuojelumuodostelmien lääkkeet ja pienet kirurgiset kojeet saatiin säilyttää terveydenhoitolautakunnan toimistossa ensimmäisen kaupunginlääkärin ehdotuksen mukaisesti siten, että osaa esineistä ja aineista saatiin käyttää toimistossa ja osa

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 110 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 908 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,585 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 553 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 627 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 911 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. maalisk. 400 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. maalisk. 436 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. syysk. 1,702 §.

lääkkeistä, sellaiset, joita ei voitu säilyttää, saatiin antaa aluelääkäreille varattomille potilaille jaettaviksi.

Nikkilän sairaalan päätettiin ¹⁾ sallia itse, kuitenkin väestönsuojelutoimiston ohjeiden mukaisesti, säilyttää sairaalalle luovutetut väestönsuojeluvälineet omissa tarkoituksenmukaisissa säilytyspaikoissaan.

Rakennustoimiston väestönsuojeluvälineet päätettiin ²⁾, entistä varastointitapaa jatkaen, sallia säilyttää osaksi konepajan ruokailurakennuksen kellariin järjestetyssä varastopaikassa ja osaksi pysyville työpaikoille valmistetuissa kaapeissa.

Puhtaanapitolaitoksen hallussa olevat väestönsuojeluvälineet päätettiin ³⁾ sallia säilyttää laitoksen varastossa olevassa, kaupunginhallituksen tarkoitukseen myöntämällä määrärahalla valmistetussa säilytyskaapissa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 875 mk viiden säilytyslaatikon hankkimiseksi satamalaitoksen väestönsuojeluvälineiden säilytystä varten.

Vesijohtolaitoksen päätettiin ⁵⁾ sallia säilyttää Malminkadun 5:ssä olevassa työpajassa ja Vanhankaupungin pumppuasemalla olevat, kaupunginhallituksen edellä mainitussa kiertokirjeessä mainittuun, muita väestönsuojeluvälineitä käsittävään ryhmään kuuluvat välineensä teknillisten laitosten omissa varastoissa sekä kaasulaitoksen itse huolehtia väestönsuojeluvälineidensä säilyttämisestä aluksi laitoksen tilapäisessä väestönsuojassa Sörnäisissä ja myöhemmin sen rakenteilla olevassa uudessa väestönsuojassa.

Hälytyslaitteet. Sähkölaitoksen 350,000 mk:n suuruisen laskun hälytys-sireenien asentamisesta kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ maksettavaksi v:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi: 246,500 mk 17 uuden sireenin hankkimiseksi ⁷⁾ ja myöhemmin vielä 40,000 mk ilmahälytysjärjestelmän tehostamiseksi ⁸⁾; 250,000 mk 16 kovaäänisen hankkimiseksi ilmaravaroituksen antamista varten ⁹⁾; 65,000 mk hiljaisen puhelinhälytyksen edellyttämien laitteiden asentamisesta aiheutuneiden kertamenojen peittämiseen ¹⁰⁾; sekä 9,200 mk keskuspiirin yleisten ilmahälytys-sireenien ohjauslaitteen uusimiseen ¹¹⁾.

Sodan päätyttyä kaupunginhallitus suostui ¹²⁾ väestönsuojelukeskuksen sodanaikaisena toimipaikkana olleeseen Malminrinteen talon n:o 6 kellarikerrokseen sijoitetun hälytyskeskuksen jättämisestä muutoksitta paikkoilleen siksi kuin sen siirtäminen uuteen pommivarmaan keskukseen kävi mahdolliseksi.

Väestönsuojelumuoostelmien työskentely- ja majoitushuoneistot. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että väestönsuojelujoukkojen hallussa olevat huoneistot oli siirrettävä kiinteistötoimiston hoitoon tammikuun 1 p:stä lukien siten, että tämä aikanaan veloittaisi väestönsuojelukeskukselta vuokra-, lämpö- ja valaistuskulut, koskien tämä järjestely myöskin ensi-
apuasemia.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 5,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen Malminrinteen talon n:o 6 kellarikerroksessa olevan huoneiston majoitusker-

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 739 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 948 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 947 §. — ⁴⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,831 §. — ⁵⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,131 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 156 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 49 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 401 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 50 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. maalisk. 299 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 300 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. maalisk. 398 §. — ¹³⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,136 §.

roksen vahvistamiseksi ¹⁾ ja 3,125 mk keittiön ilmanvaihtolaitteiden uusimiseksi ²⁾ sekä 1,200 mk lottien makuuhuoneena sodan loppupuolella käytetyn, viidennessä kerroksessa olevan huoneen varustamiseksi lisälämpöpatterilla ³⁾.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁴⁾ 5,000 mk Turuntien 12:ssa sijaitsevan ylimääräisen sammutusmiehistön majoitushuoneiston ikkunain varustamiseen suojuksella.

Sodan päätyttyä kaupunginhallitus suostui ⁵⁾ väestönsuojelukeskuksen eri toimistojen siirtämiseen huhtikuun alusta lukien sille jo ennen sotaa kertomusvuodeksi varattuun Malminrinteen talon n:o 6 viidennen kerroksen huoneistoon.

Väestönsuojelukeskuksen ilmoitettua, että lohkojen ja ensiapuasemain huoneistot tyhjennetään maaliskuun 23 p:nä sekä lohkokryhmien maaliskuun 30 p:nä, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että Keskustan lohkokryhmän, Pasilan lohkon, Pohjois-Töölön lohkon, Arkadian lohkon, Tähtitornin lohkon, Siltavuoren lohkon ja Vallilan lohkon huoneistot sekä erinäiset ensiapuasemat oli pidettävä vuokrattuina kesäkuun 30 p:ään saakka, koska niihin oli uhrattu kalliita rakenteita, joita ei olisi ennenaikaisesti poistettava. Sitä vastoin kaupunginhallitus suostui muiden väestönsuojelutarkoituksiin vuokrattujen huoneistojen irtisanomiseen maaliskuun lopussa, niihin kaupungin toimesta järjestettyjen suojarakenteiden poistamiseen ja huoneistojen saattamiseen alkuperäiseen kuntoonsa rakennustoimiston toimesta, mikäli talonmestajat eivät korvauksetta suostuneet huoneistojen saattamiseen ennalleen vasta heinäkuun alkuun mennessä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ sallia, että Vallilan suomenkielinen kansakoulu vastaisen tilanteen niin vaatiessa luovutettiin Vallilan lohkon suojelumudostelmien majoituspaikaksi.

Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ ennakolta kaupunginkassasta 200,000 mk kiinteistötoimiston talo-osaston päällikön käytettäväksi lohkokryhmien ja ensiapuasemain kiireellisimpien vuokrien maksamiseen.

Huomioonottaen, että keskustan lohkokryhmän vuokrasta 22,200 mk ja Vallilan lohkon vuokra, 20,550 mk, olivat tilitysvuokria, kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien ja lohkojen vuokrien maksamiseen v:ltä 1939 139,223: 05 mk sekä v:n 1940 tammikuulta 110,116: 45 mk ja helmikuulta 96,027: 50 mk eli yhteensä 345,367 mk, minkä ohessa väestönsuojelukeskus oikeutettiin ylittämään mainittuja määriä, mikäli se eräiden vielä avoimina olevien vuokrasopimusten osalta kävi tarpeelliseksi, mistä kuitenkin aikanaan oli tehtävä eri esitys kaupunginhallitukselle. Edelleen päätettiin kehoittaa väestönsuojelukeskusta tekemään eri esitys tilitysvuokrasta. Samalla kaupunginhallitus myönsi väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien ja lohkojen vuokrain yhteydessä maksettavia lämpö- ja valaistuskustannuksia varten 90,000 mk kuukautta kohden eli yhteensä 270,000 mk. Edellä mainitut määrärahat kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, päättäen lisäksi, että huoneistojen vuokraamisen käytännöllinen järjestely ja vuokrasopimusten laatiminen jätetään väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi, kuitenkin

¹⁾ Khs 23 p. helmik. 205 §. — ²⁾ Khn jsto10 p. helmik. 3,416 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 3,417 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 106 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 398 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 397 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. toukok. 951 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. maalisk. 277 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. maalisk. 363 §.

niin, että vuokraukset alistetaan kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 65,040 mk väestönsuojelukeskuksen joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 välisenä aikana lämmitykseen ja valaistukseen kuluttaman sähkövirran maksamiseen.

Sörnäisten lohkokryhmän tilitysvuokraan joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 väliseltä ajalta kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 61,650 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ kiinteistölautakunnan esityksen määrärahan myöntämisestä väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelutarkoituksiin käytettyjen Tehtaankadun 16:ssa, Hämeentien 85—87:ssä, Sturenkadun 23:ssa, Helsinginkadun 3—5:ssä, Hertankadun 26:ssa, Limingantien 78:ssa ja Tehtaankadun 13:ssa olevien lastentarhain tilitysvuokriin käyttövaroistaan väestönsuojelua varten hyvittämällä lastentarhain ynnä niiden laitosten vuokramäärärahaa v:n 1939 osalta 28,664: 35 mk:lla ja v:lta 1940 48,052: 05 mk:lla eli yhteensä 76,716: 40 mk:lla menoarviovähennyksenä.

Väestönsuojeluun varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 3,600 mk toistaiseksi Vallilan lohkon kokoontumis- ja sijoituspaikaksi määrätyn Eurantien talon n:ot 12—14 kellarin vuokran suorittamiseen. Asunto oy. Euralle myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 7,220 mk eräiden muiden väestönsuojelukäytössä olleiden talon huonetilain helmi—maaliskuun vuokra- y. m. kulujen suorittamiseen.

Väestönsuojelutarkoituksiin huhtikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään elokuun 31 p:ään saakka, vuokratun Asunto oy. Turuntie 65:n autotallin vuokran maksamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ enintään 9,500 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Asunto oy. Turuntie 65:lle myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 3,700 mk Pasilan lohkon väestönsuojeluna maaliskuussa käytetyistä huoneiloista suoritettavan vuokran y. m. korvausten maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 7,585: 85 mk:n ⁷⁾ korvauksen Ab. Rosa-Bad oy:lle sen omistaman Ruusankadun talossa n:o 3 toimivan saunan käyttämisestä Stadionin lohkon toimisto- ja majoituspaikkana sekä 9,945 mk:n ⁸⁾ korvauksen Asunto oy. Ruusankatu 3:lle yhtiön talossa olevan saunan y. m. huoneistojen käyttämisestä väestönsuojelutarkoituksiin.

Kruununhaan lohkon käytössä olleiden Liisankadun talon n:o 14 huonetilain vuokrakustannusten suorittamiseksi kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ luovuttaa talolle kaupungin toimesta sen kellariin järjestetyt tukilaitteet.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myöntää: väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen korvaus-, korjaus- y.m. loppuselitysmenoihin 94,963: 25 mk lisäten siihen 18,779: 50 mk Apollonkadun 5:ssä olevalle Helsingin V yhteiskoululle maksettavaa korvausta; väestönsuojelukeskuksen, lohkokryh-

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 805 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 805 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 980 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 878 § ja 29 p. elok. 1,541 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 ja 28 p. marrask. 2,255 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 878 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 ja 24 p. lokak. 1,963 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 31 p. lokak. 2,012 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 28 p. marrask. 2,255 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 18 p. heinäk. 1,302 §.

mien, lohkojen, palosammutusjoukkojen ja ensiapuasemien vielä maksamattomiin lämmityskuluihin 70,000 mk; väestönsuojelukeskuksen, lohkorhmiin, lohkojen ja palosammutusjoukkojen vielä selvittämättömiä korvaus-, korjaus-, loppusiivous- sekä valo- ja vesilaskujen suorittamiseen 5,273: 20 mk; väestönsuojelukeskuksen, lohkorhmiin, lohkojen ja palosammutusjoukkojen huoneistojen vuokriin 42,050: 66 mk lisäten siihen 3,125 mk Pienen Roobertinkadun 12:ssa olevalle Kiinteistö oy. Pharmacialle suorittettavaa korvausta; väestönsuojelukeskuksen, lohkorhmiin, lohkojen ja palosammutusjoukkojen huoneistojen tilitysvuokriin 80,640: 50 mk; sekä väestönsuojelukeskuksen, lohkorhmiin, lohkojen ja palosammutusjoukkojen lämpö-, valo-, kaasu- ja vesilaskujen maksamiseen 48,114: 65 mk. Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin samalla kehoittaa neuvottelemaan niistä korvausvaatimuksista, jotka vielä jäivät ratkaisematta, ja tekemään niiden suorittamiseen tarvittavista määrärahoista uusi esitys kaupunginhallitukselle.

Pasilan lohkon toimiston vuokran suorittamiseen myönnettiin ¹⁾ 7,600 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Punavuoren lohkon käytössä olleiden Agricolan kirkon huoneistotilojen eräiden korvauskustannusten suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 13,231: 25 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaivopuiston lohkon käytössä olleiden Jääkärikadun talon n:o 13 huoneistotilain eräiden korvauskustannusten suorittamiseen kapteeni A. Leanderille kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 600 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Palosammutusjoukkojen käytössä olleen Etel. Hesperiankadun talon n:o 2 huoneiston valaistusmenoihin myönnettiin ³⁾ 100 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yhteensä 7,383: 40 mk Sörnäisten lohkorhmiin toimipaikkana olleen Kallion kansakoulun kaluston kulumisen, särkymisen ja häviämisen johdosta suoritettaviin korvauksiin.

Kaupunginlakimiehen tutkittua kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ⁵⁾ nojalla herra O. Granlundin tekemää korvausvaatimusta hänen palosammutusjoukkojen majoituspaikkana käytetyssä vuokrahuoneistossaan vahingoittuneista tai sieltä kadonneista huonekaluista ja taloustarpeista, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suorittaa hänelle 1,205: 50 mk:n korvauksen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 10,000 mk Seurasaaressa lohkon majoituspaikkana käytetyn Meilahden 15:ssä olevan Ekudden nimisen huvilan vuokraan sekä 4,059 mk Vesi-johtoliike Huberin tässä huvilassa suorittamien korjaustöiden maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus osoitti ⁸⁾ 1,377: 40 mk erään korvauksen suorittamiseen herra G. Florströmille.

Pienen Roobertinkadun talon n:o 12—14 kellarissa säilytetyn, osittain Kasarmitorin lohkon tarpeisiin käytetyn irtaimen omaisuuden korvaami-

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,391 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 § ja 19 p. syysk. 1,660 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,434 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,843 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. lokak. 1,965 §.

seksi apteekkari G. A. Klenbergille kaupunginhallitus käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myönsi ¹⁾ 2,350 mk.

Korvauksen suorittamiseksi Töölön lohkokoryhmän huoneistossa käytetystä lämpimästä vedestä kaupunginhallitus osoitti ²⁾ 1,140 mk siitä määrärahasta, joka aikoinaan oli myönnetty väestönsuojelulautakunnalle lohkokoryhmien y. m. maksamattomien ja osittain selvittämättömien lämpökulujen maksamiseen.

Kaupunginlakimiehen tutkittua kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ³⁾ nojalla niitä omavaltaisuuksia, joihin Kasarmikadun lohkon suojelujohtajan H. Cajanderin oli väitetty syyllistyneen lohkon asioita hoitaessaan, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei asia antanut sille aiheita enempiin toimenpiteisiin.

Tähystyspaikat. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin seuraaviin, eri tähystyspaikkain aiheuttamiin kustannuksiin alla mainitut rahamäärät:

sodanaikaisten tähystyspaikkain rakennustarvehankinnoista aiheutuneisiin menoihin 6,197: 25 mk ⁵⁾;

varauuskäytävien järjestämiseen nuoratikkaiden avulla väestönsuojelumuodostelmien tähystyspaikoille 4,000 mk ⁶⁾;

tähystyspaikan järjestämistä varten väestönsuojelukeskuksen talon katolle 2,500 mk ⁷⁾;

tähystyspaikkasuojan järjestämiseen Herttoniemeen 3,000 mk ⁸⁾; sirpalesuojuksien järjestämiseen Käpylän kirkon tornin aukkoihin sekä öljykamiinan hankkimiseen sen tähystyspaikalle 2,000 mk ⁹⁾;

Mikael Agricolan kirkon tähystyspaikan kunnostamiseen 2,000 mk ¹⁰⁾;

Kristuksen kirkon tornin tähystyspaikan valaistusmenoihin 836 mk ¹¹⁾; sekä

erinäisiin ilmavalvontatornien rakentamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin 1,526: 20 mk ¹²⁾;

Ensiapuasemat. Terveystoimilautakunta oikeutettiin ¹³⁾ maksamaan toimistonsa kanslianhoidajalle H. Eviselle 600 mk:n suuruinen kuukausipalkkio hänen ylityönä hoitamastaan ensiapuasemain tilinpidosta.

Päätettiin ¹⁴⁾, että ensiapuasemain henkilökunnan ruokalakut ja päivärahat oli suoritettava terveydenhoitolautakunnan tililtä Tilapäistä työvoimaa, niiden vuokrat terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista ja niiden saunojen lämmityksestä aiheutuvat kulut, mikäli ne eivät sisältyneet vuokraan, terveydenhoitolautakunnalle aikaisemmin myönnetystä ¹⁵⁾ 300,000 mk:n määrärahasta.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin ehdottamat, ensiapuasemain toimihenkilöiden päivärahain laskuperusteet hyväksyttiin ¹⁶⁾ v:ksi 1939.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁷⁾ ensimmäisen kaupunginlääkärin käytettäväksi ensiapuasemien tammikuun menoihin 130,000 mk, helmikuun menoihin 150,000 mk ja maaliskuun menoihin 80,000 mk.

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,391 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,392 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 2,011 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,047 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 204 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 318 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ⁹⁾ Khn jsto 14 p. helmik. 3,418 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,507 §. — ¹¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,636 §. — ¹²⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 4,445 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. tammik. 3,300 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. tammik. 3,073 §. — ¹⁵⁾ Ks tämän kert. s. 266. — ¹⁶⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,272 §. — ¹⁷⁾ Khs 9 p. helmik. 103 § ja 8 p. maalisk. 304 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että sokeainkoulussa, Intiankadun 3:ssa ja Sturenkadun 23:ssa toimivat ensiapuasemat sekä Vyökadun 6:ssa toimiva ensiapupaikka oli pidettävä vuokrattuina ja niiden tukilaitteet koskemattomina kesäkuun 30 p:ään saakka. Ensimmäisen kaupunginlääkärin sittemmin suostuttua siihen, että osa Vyökadun ensiapupaikan suojalaitteista poistettiin varsinaisten tukilaitteiden jäädessä entiselleen, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että asia saatiin järjestää väestönsuojelukeskukseen rakennustoimistolle esittämällä tavalla.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ 5,000 mk Eiran sairaalassa olevan ensiapuaseman suojahuoneen vahvistamiseksi.

Ensiapuasemien ja kaasupuhdistuspaikkojen vuokrien maksamiseen, Uimahalli oy:ltä vuokrattujen huoneistotilain vuokraa lukuunottamatta, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten v:ksi 1939 31,083: 35 mk, v:n 1940 tammi- ja helmikuuksi yhteensä 47,200 mk sekä maaliskuuksi 20,850 mk eli kaikkiaan 99,133: 35 mk, minkä lisäksi kaupunginhallitus päätti, että huoneistojen vuokraamisen käytännöllinen järjestely ja vuokrasopimusten laatiminen jätetään väestönsuojelukeskukseen tehtäväksi, kuitenkin niin, että vuokraukset alistetaan kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁵⁾ 195,445: 60 mk uimahallin ensiapuaseman ja kaasupuhdistuspaikan vuokran maksamiseen joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 väliseltä ajalta, sen jälkeen kun Uimahalli oy:n kanssa tehtävä vuokrasopimus oli asianmukaisesti allekirjoitettu.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 5,943 mk ensiapuasemain korvaus-, korjaus- ja loppuselvitysasiain järjestämiseen sekä 6,858: 80 mk niiden lämpö-, valo-, kaasu- ja vesilaskujen maksamiseen.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁷⁾ 1,000 mk Vyökadun 8:ssa olevassa saunassa sijainneen ensiapupaikan vuokran suorittamiseen.

Ruusankadun 3:ssa olevassa saunassa toimineen ensiapuaseman valaistuskustannusten suorittamiseen myönnettiin ⁸⁾ 671: 30 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Asunto oy. Sturenkatu 23 nimiseltä yhtiöltä ensiapuasemaksi ja kaasupuhdistuspaikaksi vuokratun saunalaitoksen vuokran maksamiseen maaliskuun 1 p:stä marraskuun 11 p:ään, johon mennessä sauna vasta kaupungin puolesta oli saatettu vastaanotettaessa olleeseen kuntoonsa, sekä 600 mk:n suuruisen korvauksen suorittamiseen siitä, että yhtiö sodan aikana hankki ensiapuasemalle ja kaasupuhdistuspaikalle soittokellolaitteet ja uusi ensiapuaseman käytössä rikkoutuneen ovenlasin kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 31,975 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Väestönsuojain rakentaminen ja sisustaminen y. m. suojalaitteet. Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁰⁾ rakennustoimistolle 2,481,338: 30 mk kaupungin eri virastojen väestönsuojien, väestönsuojelumuodostelmien ja yleisten väestönsuojien

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 397 §. — ²⁾ S:n 4 p. huhtik. 488 §. — ³⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,308 §. — ⁴⁾ Khs 15 p. maalisk. 364 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 496 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,490 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. helmik. 113 §.

ynnä ensiapuasemien kuntoonsaattamiseksi sekä pommituksesta johtuvien korjaus- ja raivaustöiden suorittamiseksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 10,000 mk merkkivalojen asentamiseksi väestönsuojain ja ensiapuasemain edustalle.

Edellä mainituista käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 12,000 mk verotusvalmisteluviraston huoneiston katon vahvistamiseksi.

Samoin varoista kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 4,500 mk rakennustöimiston käytettäväksi raatihuoneen suojahuoneen portaiden muutostöihin.

Rakennustöimistöä päätettiin ⁴⁾ kehoittaa järjestämään yhdyskäytävä poliisilaitoksen väestönsuojaan sekä maistraatin että verotusvalmisteluviraston huoneistoista, mikäli se osoittautui tarpeelliseksi, sekä järjestämään suojahuoneet eräille poliisiasemille.

Poliisilaitoksen pyydettyä toimenpiteitä väestönsuojain rakentamiseksi sen eri osastoja varten, väestönsuojelulautakunta laati esityksen niiden sodanaikaisesta sijoittamisesta ja suojaamisesta, minkä kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾, kuitenkin niin, että tarvittavien suojain lujusaste myöhemmin erikseen otettaisiin harkittavaksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 3,600 mk Käpylän paloaseman suojakaivannon seinämien vahvistamiseen ⁶⁾ ja 1,500 mk palokunnan autojen y. m. kaluston säilytyspaikkana käytetyn Turuntien 62:ssa olevan autovajan ikkunain suojaamiseksi massapalleilla ⁷⁾.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁸⁾ 71,500 mk Marian sairaalan, kulkutautisairaalan, Kivelän sairaalan ja tuberkuloosisairaalan ikkunain peittämiseksi laudoituksella.

Rakennustöimistöä päätettiin ⁹⁾ kehoittaa järjestämään Marian sairaalan leikkaussalin ja Punaisen ristin sairaalan poliklinikan ikkunat sirpalevarmoiksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 70,000 mk rakennustöimiston käytettäväksi suojahuoneiden järjestämiseksi Marian sairaalan rakennuksiin K₁ ja K₁₁ sekä konttorirakennukseen. Kun kyseisiä rakennustöitä oli suoritettu 20,000 mk:n arvosta, kaupunginhallitus kuitenkin päätti ¹¹⁾ keskeyttää ne.

Rakennustöimistöä päätettiin ¹²⁾ kehoittaa rakentamaan suojahuone Marian sairaalan oppilasasuntolan yhteyteen.

Rakennustöimistöä päätettiin ¹³⁾ kehoittaa rakentamaan suojahuone kulkutautisairaalaan noin 68,000 mk:n kustannuksin.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁴⁾ 18,000 mk väestönsuojain rakentamiseksi Kivelän sairaalan vanhan sairaspaviljongin yhteyteen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁵⁾ 74,375 mk rakennustöimiston käytettäväksi väestönsuojain rakentamiseksi Nikkilän sairaalaan.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 314 §. — ⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,170 §. — ⁵⁾ Khs 10 p. lokak. 1,839 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. helmik. 206 §. — ⁸⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,059 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. tammik. 3,171 §. — ¹⁰⁾ Khs 1 p. maalisk. 272 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. huhtik. 667 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. tammik. 52 §. — ¹³⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,384 § ja khs 16 p. helmik. 161 §. — ¹⁴⁾ Khs 23 p. helmik. 198 §.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin tuberkuloosisairaalan röntgenosaston suojaamiseksi sirpalevaaralta.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 324,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi tuberkuloosisairaalan väestönsuojan laajentamiseen ja puhelinkeskuksen suojaamiseen.

Väestönsuojain saamiseksi kansakouluille kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa järjestämään Tehtaankadun koulun pesutuvan ja kuivaushuoneen sortumankestäviksi, järjestämään Snellmanin koulun pesutuvan ja kaksi varastokellaria sortumankestäviksi ja ikkunoiden ja suojaan johtavan ulko-oven eteen sirpalesuojukset sekä suorittamaan tarpeelliset tukemistyöt Vallilan koulussa. Kahta viimeksi mainittua työtä varten kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 88,500 mk rakennustoimiston käytettäväksi kehoituksin myöhemmin tehdä esityksen määrärahan myöntämisestä ensiksi mainittua työtä varten.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys suojahuoneiden rakentamisesta Annankadun ja Nilsiantien koulujen opettajille ja oppilaille päätettiin ⁴⁾ jättää väestönsuojelulautakunnan vastedes laadittavan yleisen suunnitelman varaan.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ rakennustoimiston käytettäväksi suojahuoneiden y. m. järjestämiseksi pääkirjastotaloon 20,100 mk, Kallion haarakirjaston taloon 18,000 mk ja Töölön haarakirjaston taloon 4,000 mk. Pääkirjaston väestönsuojan laajentamiseksi myönnettiin ⁶⁾ sittemmin rakennustoimiston käytettäväksi 16,000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten, mutta myöhemmin päätettiin ⁷⁾ kyseistä laajentamista kuitenkin vielä tutkia.

Samosta käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 28,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi Hakaniemen halliin.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä vesijohtolaitoksen laadittamat vanhan vesilinnan kohdalle ⁹⁾ sekä Vanhankaupungin Siltasaarelle ja saostuslaitokseen ¹⁰⁾ rakennettavien väestönsuojain piirustukset.

Teknillisten laitosten hallituksen ilmoitettua päättäneensä kehoittaa kaasulaitosta jättämään suojahuoneensa ¹¹⁾ rakennustyöt rakennustoimiston suoritettaviksi, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle esityksen taroitukseen tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen esityksen sähkölaitoksen hallintorakennuksen henkilösuojan rakentamisesta ja antaa kyseisen työn suorittamisen rakennustoimiston tehtäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen väestönsuojan rakentamiseksi sähkölaitoksen Töölön asemalle käyttämään 250,000 mk sen määrärahan säästöstä, joka kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti oli merkitty kertomusvuoden talousarvioon henkilösuojien järjestämistä varten sähkölaitoksen Kasarmitorin asemalle, sekä kehoit-

¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,305 §. — ²⁾ Khs 8 p. maalisk. 312 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 158 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,422 §. — ⁵⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,304 §. — ⁶⁾ Khs 1 p. maalisk. 273 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 385 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. tammik. 52 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 180 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,089 §. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. s. 257. — ¹²⁾ Khs 8 p. maalisk. 338 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. maalisk. 339 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 502 §.

taa rakennustoimistoa kiireisesti ryhtymään työn suorittamiseen, ollen kaupunginvaltuustolle aikanaan tehtävä esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ esittää kaupunginvaltuustolle, että sähkölaitoksen Sörnäisten voima-aseman alueelle rakennettaisiin suojahuone rakennustoimiston laatiman piirustuksen n:o 5,518 mukaisesti ja että kustannukset tästä, 550,000 mk, suoritettaisiin v:n 1939 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvän määrärahan Rakennukset erästä Voima-aseman työväen pukeutumis- ja ruokailurakennus.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi yksissä neuvoin teurastamolautakunnan kanssa laatia suunnitelman, kustannusarvion ja kannattavuuslaskelman teurastamoalueen pohjoislaidassa olevaan kallioon suunnitellun väestönsuojan rakentamisesta.

Rakennustoimisto oikeutettiin ³⁾ käyttämään enintään 500,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista väestönsuojelutöitä varten Korkeavuorenkadun alla olevan pommisuojan ⁴⁾ laajentamiseksi syventämällä Helsingin puhelinyhdistyksen osa suojasta kaksikerroksiseksi sekä lisäksi 500,000 mk suojan kaupungille kuuluvan osan laajentamiseksi siten, että kaupunginhallitusta varten tarvittavat huoneistot voitiin sijoittaa sinne.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ rakennustoimiston laatimat Korkeavuorenkadun alle rakennettavan pommisuojan piirustukset.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ rakennustoimiston esityksestä Korkeavuorenkadun väestönsuojan työaukon muutostyöt piirustuksen n:o 5,447 mukaisesti.

Helsingin puhelinyhdistyksen suunnitelma väestönsuojaksi yhdistyksen tarpeita varten päätettiin ⁷⁾ hyväksyä. Rakennustoimisto valtuutettiin ⁸⁾ sopimaan yhdistyksen kanssa työn yksityiskohdista.

Helsingin puhelinyhdistyksen asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ vastata, ettei kaupunki peri yhdistykseltä mitään korvausta siitä, että osa sille kuuluvista Korkeavuorenkadun suojahuoneista sijaitisi kaupungin tonttien alla, niin kauan kuin kyseisiä tiloja käytettiin mainittuun tarkoitukseen, mutta että niistä, sen jälkeen kun niitä ei enää tähän tarkoitukseen tarvittu, perittäisiin vuokraa, ottaen huomioon rakennuskustannukset sekä kyseisten huonetilain yhdistykselle tuottama hyöty.

Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁰⁾ väestönsuojelukeskuksen esitykseen suojuksen rakentamisesta Unioninkadun 43:n kohdalla olevaa viemäritunnelia varten, sen porraskäytävän valaistuksen järjestämisestä ulospäin näkyvämmäksi mutta porrasaskelmia valaisevaksi sekä päivystyskirjan hankkimisesta sinne.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa rakentamaan yksinkertaiset lautakatokset Siltavuoren viemäritunnelin länsipäähän, Mäkelän- ja Viipurinkadun välisen vesijohtotunnelin länsipäähän ja Mäkelän- ja Viipurinkadun välisen vesijohtotunnelin Viipurinkadun puoleiseen

¹⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,344 §. — ²⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,306 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 130 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 268. — ⁵⁾ Khs 16 p. helmik. 163 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 309 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 310 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. huhtik. 593 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. helmik. 211 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,056 §. — ¹¹⁾ Khs 9 p. helmik. 106 §.

päähän sekä myöntää toimiston käytettäväksi mainittuihin tarkoituksiin yhteensä 30,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 350,000 mk Kaisaniemen tunnelin ¹⁾, 65,000 mk uimastadionin viemäritunnelin ²⁾ sekä 135,000 mk Heikinkadun viemäritunnelin ²⁾ kunnostamiseen väestönsuojiksi.

Kaupunginhallituksen ilmoitettua ³⁾ kirurgiselle sairaalalle aikovansa rakentaa tämän sairaalan omistamien tonttien alle suojahuoneita väestönsuojelujoukkoja varten, lääkintöhallitus tämän johdosta lähettämässään vastauskirjelmässä ilmoitti, ettei sillä ollut mitään tämän tärkeän suunnitelman toteuttamista vastaan sekä että jos sairaalan rakennukset jollain tavoin kärsivät kyseisestä työstä, niin ne oli kaupungin toimesta korjattava entiselleen, mikä merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että Vilhonvuoren väestönsuojat rakennetaan noudattaen rakennustoimiston laatimaa laajennettua suunnitelmaa, jonka mukaisesti tunnelin leveys oli 8 m, sekä että rakennustoimiston, ennenkuin tähän tunnelityöhön ryhdyttiin, tuli tehdä kaupunginhallitukselle esitys sen mahdollisesti tarpeellisiksi katsomista muutoksista. Rakennustoimiston sittemmin ilmoitettua, ettei se puolestaan halunnut esittää mitään muutoksia suunnitelmaan, kaupunginhallitus oikeutti ⁶⁾ sen heti ryhtymään kyseisiin töihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ eräin muutoksin rakennustoimiston laatimat lohkokryhmien ja lohkojen sekä eräiden sairaala-asemain ja ensiapuasemain suojain uudet piirustukset.

Rakennustoimistoa päätettiin kehoittaa tutkimaan mahdollisuuksia väestönsuojain järjestämiseen Hakaniementorin tienoille ⁸⁾ sekä väestönsuojelukeskusta Heikinkadun väestönsuojajärjestelyjen yhteydessä etsimään lähistöltä väestönsuojain järjestämiseen sopivia taloja ⁹⁾ ja tutkimaan, eikö Hermannin kaupunginosaan voitu järjestää väestönsuojia ¹⁰⁾.

Kaupunginhallitus velvoitti ¹¹⁾ asiamiesosastonsa tekemään Ab. P. Sinebrychoff nimisen yhtiön kanssa sopimuksen suojahuoneen rakentamisesta yhtiön omistaman Bulevardin tontin n:o 40 alle yhtiön ja rakennustoimiston esittämien ehdoin.

Väestönsuojelulautakunnan tehtyä esityksen kaupungin osallistumisesta väestönsuojan rakentamiseen Oy. Grund ab:n omistamaan Bulevardin taloon n:o 28, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan kyseisen työn kustannusarvion.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ suorittaa Helsingin säilyke oy:n lähettämän 6,320:60 mk:n suuruisen laskun yhtiön toimesta sen vuokraamaan Munkkisaaren tehdasrakennukseen järjestetyn väestönsuojan rakentamisen aiheuttamista kustannuksista.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 8,000 mk Simonkadun väestönsuojan kunnostamiseen ¹⁴⁾ ja 33,000 mk sen vahvistamiseen ¹⁵⁾.

¹⁾ Khn jsto. 15 p. tammik. 3,137 §. — ²⁾ Khs 8 p. maalisk. 302 §. — ³⁾ S:n 29 p. maalisk. 452 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 735 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 820 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,180 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 452 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 158 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 112 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. maalisk. 353 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. huhtik. 594 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,304 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. tammik. 52 § ja 11 p. huhtik. 515 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,176 §. — ¹⁵⁾ S:n 31 p. tammik. 3,302 §.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁾ 20,441: 90 mk Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevan väestönsuojan rakennuskustannusten suorittamiseen, ylittäen nämä siis 1,441: 90 mk:lla kaupunginvaltuuston päättämän määrän ²⁾.

Kaupunginhallitus antoi ³⁾ kaupunginlakimiehelle tehtäväksi tehdä Ab. Victor oy:n kanssa sopimuksen uuden väestönsuojan järjestämisestä yhtiön Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevaan uudisrakennukseen. Sittemmin merkittiin ⁴⁾ tiedoksi Ab. Victor oy:n ilmoitus edellä mainitun, tammikuun 4 p:nä tehdyn sopimuksen irtisanomisesta, koska tontin rakennustyöt jälleen jatkuivat.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ennakolta myöntää rakennustoimistolle kaupunginkassasta 365,000 mk väestönsuojan rakentamiseksi Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevan uudisrakennuksen Heikinkadun puoleiseen osaan sekä kehoittaa väestönsuojelukeskusta jatkamaan neuvotteluja lähistöllä olevien elokuvateatterien omistajain kanssa näiden osallistumisesta suojan kustannuksiin.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi Adams filmi oy:n sitoutuneen osallistumaan elokuvateatteri Rexin läheisyyteen rakennettavan väestönsuojan kustannuksiin 40,000 mk:lla.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin ⁷⁾ vastaanottamaan Salomonkadun tontilla n:o 3 oleva Maanviljelijäin maitokeskus oy:n valmis väestönsuoja yleisenä suojana käytettäväksi.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 74,189: 50 mk ⁸⁾ Etel. Esplanaadikadun talossa n:o 22 olevaan Oy. Wilh. Bensow ab:n uudisrakennukseen järjestetyn väestönsuojan rakennuskustannusten suorittamiseen ylittäen täten 14,189: 50 mk:lla aikaisemmin päätettyä määrää ⁹⁾ sekä 8,340: 50 mk ¹⁰⁾ suojaa varten Metsänomistajain metsäkeskus oy:ltä tilatun puutavaran hinnan 2/3 maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ rakennustoimistolle 40,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi messuhalliin.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 33,500 mk rakennustoimiston käytettäväksi väestönsuojan järjestämiseksi Etelärannan taloon n:o 14.

Tarkoituksin järjestää väestönsuojia Vallilan puolikunnallisia rakennuksia varten kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten rakennustoimiston käytettäväksi 15,000 mk Mäkelänkadun talon n:o 45 40 m²:n suuruisen kellaritilan vahvistamiseen sortumankestäväksi sekä 7,000 mk korttelissa n:o 554 olevan talon Sturenkatu 40—Somerontie 11 olevan suojan laajentamiseen 20 m²:llä.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁴⁾ 13,773: 90 mk Helsingin suojeluskuntapiirin taloon Pohj. Hesperiankadun 15:een rakennetun väestönsuojan sisustustöihin.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁵⁾ kehoittaa 1,000 mk:n kustannuksin asentamaan lämmityslaitteet Pasilan länsipuolella olevaan suojahautaan.

¹⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,283 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 257 — ³⁾ Khs 1 p. maalisk. 274 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,280 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 112 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 317 §. — ⁷⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,303 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 3,284 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 268. — ¹⁰⁾ Khs 31 p. lokak. 2,013 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,301 §. — ¹²⁾ Khs 23 p. helmik. 207 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. helmik. 159 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,126 §. — ¹⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁾ 75,000 mk suojakaivannon järjestämiseksi Pasilan torille.

Pasilaan suunniteltuja suojahautoja varten myönnetty 75,000 mk:n määräraha päätettiin ²⁾ myöhemmin sallia käyttää kallioon louhitun pommisuojan rakentamiseen.

Kaisaniemen väestönsuojatunnelia varten myönnetyssä 350,000 mk:n määrärahasa syntynyt noin 80,000 mk:n suuruinen säästö päätettiin ³⁾ sallia käyttää Pasilan väestönsuojan töihin.

Merenkulkuhallituksen anomusta saada rakentaa osumankestävän väestönsuojan Tähtitorninvuoreen merenkulkuhallituksen ja merentutkimuslaitoksen henkilökuntaa sekä muita talossa Vuorimiehenkatu 1—Tähtitorninkatu 2 oleskelevia varten kaupunginhallituksella ei ollut ⁴⁾ muuta muistutettavaa, kuin että kaupunki ei vaatisi mitään vuokraa kyseisestä suojasta niin kauan kuin sitä käytettiin väestönsuojelutarkoituksiin; muussa tapauksessa suoritettavasta kohtuullisesta vuokrasta oli myöhemmin erikseen sovittava. Mainittu vuokra määrättiin ⁵⁾ sittemmin 3,000 mk:ksi vuodessa.

Munkkiniemen väestönsuojelulautakunnan anottua kiinteistölautakunnalta oikeutta saada louhia kallioon pomminkestävän väestönsuojan Munkkiniemen korttelissa n:o 20 olevalle vapaalle tontille, kiinteistötoimiston tonttiosasto asian kiireellisyyden vuoksi oli suostunut anomukseen. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ sen toimenpiteet asiassa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ luovuttaa Munkkiniemen Kalastajatorpan kalliossa olevat kaksi ruutikellaria sisustettaviksi Huopalahden kunnan toimesta yleisiksi väestönsuojiksi, edellyttäen kuitenkin, ettei siitä aiheutunut mitään kustannuksia kaupungille.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa Rakennustoimisto Arth. E. Nikander nimisen toiminimen omalla kustannuksellaan rakentamaan sirpalesuojan kaupungille kuuluvalla Kulosaaren alueelle.

Kulosaaren suojeluskunnalle päätettiin ⁹⁾ sirpalesuojan rakentamista varten Kulosaaren maksutta luovuttaa soraa kaupungin omistamalta, Kulosaaren korttelissa n:o 11 olevalta tontilta n:o 86.

Sodan loputtua päätettiin ¹⁰⁾ sallia poistaa laudoitukset Marian sairaalan poliklinikan ja ensimmäisen kerroksen potilashuoneiden ikkunain edestä, kuitenkin ehdoin, että ne tarpeen vaatiessa voitiin nopeasti uudelleen kiinnittää paikoilleen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että seuraavia väestönsuojelutöitä sodan päättymisestä huolimatta oli jatkettava: Nikkilän sairaalan väestönsuojain, Pasilan torin suojakaivannon ja Kivelän sairaalan vanhan sairaspaviljongin väestönsuojan rakentamista, Korkeavuorenkadun alle rakennettavan pommisuojan töitä, Marian sairaalan väestönsuojain lisäämistä, uimastadionin ja Heikinkadun viemäritunnelien kunnostamista, tuberkuloosisairaalan väestönsuojan laajentamista ja puhelinkeskuksen suojaamista, raatihuoneen suojahuoneen portaiden muutostöitä sekä poliisilaitoksen talon alimmassa kerroksessa olevan väestönsuojan varustamista sähkökäyttöisellä ilmanvaihtolaitteella.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 320 §. — ³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,918 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,786 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. marrask. 2,156 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 218 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,211 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 116 §. — ⁹⁾ Khn jsto 17 p. helmik. 3,451 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. lokak. 4,236 §. — ¹¹⁾ Khs 15 p. maalisk. 385 §.

Väestönsuojelukeskusta, lohkoryhmiä, lohkoja y.m. varten rakennettavien kalliosuojien sisustamisesta kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että pääpaloaseman alle tuleva väestönsuojelulautakunnan alaisten virastojen sodan aikainen toimistokerros rakennetaan täysin valmiiksi, jotta se tarpeen tullen voitaisiin ottaa käytäntöön milloin tahansa, sekä että kaikki muut kalliosuojat sitä vastoin oli varustettava ainoastaan lämmitys-, tuuletus- ja valaistuslaitteilla, kaasutiivillä ovilla varakäytävien osalta, W.C.- ja pesulaitteilla sekä tarpeellisilla puhelinjohdoilla, mikäli tämä oli mahdollista ilman että suojien rauhanaikaista käyttöä häirittiin, sekä vesi- ja viemärijohdoilla. Pääkäytävät oli toistaiseksi jätettävä ilman niitä myöten rauhanaikana suojiin suuntautuvaa autoliikennettä estäviä laitteita, kuitenkin niin, että ovet hankittiin paikalla säilytettäväksi, ja suojain rauhanaikaista käyttöä estävät väliseinät jätettiin pois. Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin kehoittaa yksissä neuvoin rakennustoimiston kanssa laadittamaan suunnitelma ja kustannuslaskelma edellä mainitun toimistokerroksen samoin kuin muidenkin suojain sisustamisesta niiden sodan aikaista käyttöä silmälläpitäen.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä väestönsuojelulautakunnan esityksen, että ellei betonirautaa voitaisi riittävässä määrin hankkia, niin kalliosuojain rakennustöitä ei kuitenkaan keskeytettäisi, vaan jatkettaisiin niitä rakennustoimiston katurakennusosaston päällikön lähettämässä kirjelmässä esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ puolestaan, että Tähtitorninvuoren alle paloautoja varten suunniteltu kalliosuoja toistaiseksi oli jätettävä rakentamatta sekä että aikanaan oli tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että väestönsuojahuoneiden rakennustöitä oli hidastutettava siten, että enintään 1/3 niiden silloisesta työntekijämäärästä siirrettiin Pirkkolan omakotialueen rakennustyömaalle ⁵⁾.

Väestönsuojelulautakunnan esityksen johdosta kaupungin kalliosuojain varaamisesta yleisiksi väestönsuojiksi kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että jos puhkeaisi uusi sota, ennenkuin työt olivat kehittyneet niin pitkälle että suojat voitiin ottaa väliaikaiseen käytäntöön, niin niihin oli päästettävä yleisöä.

Ryhdyttyään kaupunginhallituksen määräyksestä rakentamaan sairaala-asemia ja väestönsuojia Punaisen ristin sairaalan, kirurgisen sairaalan ja diakonissalaitoksen kohdalle ja ensiapuasemia ja väestönsuojia Katajanokalle ja Käpylään sekä väestönsuojia m.m. Tempeliaukioon rakennustoimisto oli hankkinut kyseisten suojahuoneiden saniteettiteknilisiä töitä koskevia tarjouksia, joiden perusteella kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan hankkimaan niihin tarvikkeita sitä mukaa kuin rakennustyöt sitä vaativat sekä jätti tilauksesta päättämisen lautakunnalle. Suojahuoneiden rakentamista varten asetettiin lautakunnan käytettäväksi 24,410,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista väestönsuojelutöitä varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa kii-reellisesti ryhtymään erinäisiin IPAK:n ehdottamiin rakennustöihin joko

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,049 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,048 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,181 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,212 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 61 ja 210. — ⁶⁾ Khs 22 p. elok. 1,514 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 503 § ja 20 p. kesäk. 1,106 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. huhtik. 513 §.

suorittamalla ne itse tai jättämällä ne IPAK:n Helsingin alueen rakennustoimiston huoleksi myöntäen tarkoitusta varten 2,300,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Yleisten töiden lautakunta oli lähettänyt seuraavan luettelon rakennustoimiston kertomusvuonna suorittamista väestönsuojelutöistä, joita varten määrärahaa ei ollut, anoen varoja kyseisten menojen peittämiseksi:

Väestönsuojain rakentaminen	Mk
puistoihin	112,144: 40
vesi- ja viemäritunneleihin	44,990: 10
kaupungin taloihin	237,358 :35
yksityistaloihin	102,955: 95
poliisilaitokselle	228,410: 05
ensiapuasemille	150,045: 80
sairaaloihin	296,360: 70
väestönsuojelumuodostelmille	310,556: 70
kaupungin teknillisiin laitoksiin	6,925: —
Koneiden, kaluston ja laitosten suoje- lu ja käytön varmistaminen	200,423: 45
Vartiointi sekä raivaus- ja korjaustyöt, palkat ja palkkiot	401,288: 95
Väestönsuojelumuodostelmien palkat ja palkkiot	5,136: 60
Virastojen ja arkistojen siirto	8,822: 35
Väestönsiirron aiheuttamat kustannukset	1) 89,465: 05
Yhteensä	2,194,883: 45

Tästä oli talorakennusosaston menoja 819,733: 10 mk, katurakennusosaston menoja 933,626: 70 mk, satamarakennusosaston menoja 383,619: 20 mk, puisto-osaston menoja 818: 60 mk ja varasto-osaston menoja 57,085: 85 mk. Kaupunginhallitus päätti²⁾ tällöin käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myöntää yhteensä 1,196,384: 20 mk oikeuttaen samalla rakennustoimiston käyttämään väestönsuojelutöissä säästyneitä määrärahoja, 998,499: 25 mk, toisissa väestönsuojelutöissä syntyneitten ylitysten peittämiseen ja sellaisten töiden kustantamiseen, joita varten ei ollut myönnetty määrärahoja.

Kaupunginhallitus päätti³⁾, että väestönsuojarakennustyömailta louhitut kivet saatiin kuljettaa määrättyihin niiden lähistöllä oleviin paikkoihin.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ luovuttaa kaupungin lähiympäristöön rakennettujen sirpalesuojien tarpeisiin kaupungin metsistä annetut puut korvaukset. Naamioimistarkoituksiin kaupungin metsistä luovutetuista puista sitä vastoin päätettiin periä käypä maksu.

Väestönsuojain hoito. Yleisten väestönsuojain perustamisesta, rakentamisesta, hoitamisesta ja käytöstä annettava käsky vahvistettiin⁵⁾ sekä myönnettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten 50,000 mk:n ennakkomääräraha väestönsuojelutoimiston käytettäväksi yleisiä väestönsuojia varten.

1) Tähän sisältyvät maaliskuun väestönsiirtoon osallistuneille autonkuljettajille suoritettavat korvaukset. — 2) Khs 7 p. marrask. 2,078 §. — 3) Khn jsto 4 p. tammik. 3,058 §. — 4) Khs 26 p. tammik. 77 §. — 5) Khn jsto 3 p. tammik. 3,005 §.

Rakennustoimistoa päätettiin¹⁾ kehoittaa huolehtimaan kaupungin puistoihin rakennettujen yleisten suojakaivantojen puhtaanapidosta tammikuun aikana. Suojakaivantojen puhtaanapito päätettiin²⁾ helmikuun 1 p:stä lukien antaa puhtaanapitolaitoksen hoidettavaksi.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin³⁾ esittämensä ehdoin palkkaamaan erityisiä vartiomiehiä muonitusta ja 20 mk:n päivärahaa vastaan kaikkiin niihin tunneliväestönsuojiiin, joissa yleisten väestönsuojain vartiointi ja puhtaanapito muuten ei tullut tyydyttävällä tavalla hoidetuksi. Mainittujen päivärahaan suorittamiseen myönnettiin⁴⁾ helmikuun ajalta 8,480 mk ja maaliskuun ajalta 21,080 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Syksyllä sodan päättymisen jälkeen kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että yleisten sirpale- ja väestönsuojain tarkastus ja hoito edelleen jätettäisiin väestönsuojelulautakunnalle, mutta että väestönsuojelutoimisto samoin kuin muutkin kaupungin laitokset, mikäli niiden omat työvoimat eivät tehtävään riittäisi, tilaisivat tarpeelliset korjaus-, lisärakennus-, puhtaanapito- y.m. työt asianomaisilta muilta kaupungin laitoksilta.

Väestönsuojeluun varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ 9,000 mk lukkojen hankkimiseksi väestönsuojiiin.

Samoista käyttövaroista myönnettiin⁷⁾ 1,428 mk sairaanhoitajataropistoon järjestetyn väestönsuojan väliaikaista lämmittämistä varten.

Väestönsuojelumudostelmien käyttöön luovutetut autot. Väestönsuojelukeskuksen käytössä olevien autojen käyttö- ja huoltokustannuksiin myönnettiin⁸⁾ kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten 35,000 mk ja kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta enintään 60,000 mk eli 20,000 mk kuukautta kohden niin kauan kuin sota kesti, kuitenkin enintään maaliskuun loppuun saakka.

Väestönsuojelukeskus esitti seuraavien perusteiden vahvistamista noudatettaviksi sopimuksissa korvausten suorittamisesta väestönsuojelukäytössä olevien autojen omistajille: Kaikki väestönsuojelukäytössä olevat tai -käyttöön otettavat autot arvioidaan puolustuslaitoksen arviomenetelmää käyttäen ja arviosta annetaan jäljennös auton omistajalle. Kun autoa ei enää tarvita väestönsuojelukäyttöön, suoritetaan uusi arviointi, jonka perusteella autonomistajalle suoritetaan korvaus arvon vähennyksestä. Autonomistajalta otetaan sitoumus, jonka mukaan hän antaa auton olla väestönsuojelukäytössä, niin kauan kuin sitä tarvitaan, ja on velvollinen ottamaan auton takaisin heti rauhan palattua tai kun sitä ei enää väestönsuojelutarkoituksiin tarvita. Jos väestönsuojelutarkoituksiin varattu auto otetaan puolustuslaitoksen käyttöön, lakkaa väestönsuojelukeskuksen vastuu ja omistaja on oikeutettu korvauksena saamaan alkuperäisen arvioinnin ja puolustuslaitoksen ottolautakunnan arvion välisen erotuksen. Kaupunginhallitus suostui⁹⁾ esitykseen.

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten väestönsuojelumudostelmien käytössä olleiden autojen omistajille suoritettaviin korvauksiin 31,080 mk¹⁰⁾, vero- ja vakuutusmak-

¹⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,127 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 3,269 §. — ³⁾ Khs 16 p. helmik. 160 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. maalisk. 276 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. elok. 1,459 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. elok. 1,395 §. — ⁷⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,221 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. tammik. 3,080 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. helmik. 99 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 402 §, 4 p. huhtik. 487 § ja 20 p. kesäk. 1,105 §.

suihin 17,300 mk ¹⁾) ja polttoaine-, korjaus- ja huoltolaskujen maksamiseen 45,089: 55 mk ²⁾) sekä Raitiotie ja omnibus oy:n luovuttaman kuuden linja-auton käytöstä kertyneen ajoajan korvauksiin ja yhtiön neljälle autonkuljettajalle suoritettuihin palkkoihin 46,720 mk ³⁾).

Pakilan lohko. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾), että kaupunki kertomusvuoden helmi—maaliskuun aikana osallistuu Helsingin väestönsuojelualueeseen kuuluvan Pakilan lohkon väestönsuojelumenoihin myöntämällä käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 1/3 tähystyksen, palomiestön ja ensiapuhenkilöstön aiheuttamista menoista eli 17,520 mk, ehdoin, että Helsingin maalaiskunta aikaisemmin myönnetyn 10,000 mk:n lisäksi myönsi tarkoitukseen niin paljon, että Pakilan lohkon suojelua voitiin ylläpitää entisessä laajuudessaan.

Pukinmäen lohko. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁵⁾) 190: 25 mk Pukinmäen lohkolle luovutettujen olkien hinnan suorittamiseksi.

Muut sotatilasta johtuvat asiat

Kaupungin puolustus. Kaupunginjohtajalle annettiin ⁶⁾) tehtäväksi neuvotella kotijoukkojen esikunnan asetoimiston kanssa ilmatorjuntay.m. tykkien hankinnasta.

Katsoen, että kaupungin olisi huomattavassa määrin osallistuttava sen puolustamisesta johtuviin menoihin aikaansaadakseen jonkinlaista varmuutta itse kaupungin ja sen asukkaiden hengen ja omaisuuden turvaamiseksi, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾) anoa kaupunginvaltuustolta oikeutta tarkoitukseen aikaisemmin varatun 5,000,000 mk:n määrän lisäksi saada ylittää 40,000,000 mk:lla käyttövarojaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja E. Rydman valtuutettiin ⁸⁾) tekemään kaupungin puolesta sotilasviranomaisten kanssa sopimus tarpeellisten puolustusvälineiden hankkimisesta kaupungille edellä mainittuja varoja käyttäen.

Ilmapuolustuksen esikunnan tekemä tarjous ⁹⁾) ilmapuolustusaseiden hankkimisesta Helsingin kaupungin puolustamista varten käyttäen 42,244,000 mk edellä mainituista varoista hyväksyttiin sittemmin samoin kuin asiasta myöhemmin laadittu kaupungin ja puolustusministeriön välinen sopimuskin ¹⁰⁾).

Merkittiin ¹¹⁾) tiedoksi puolustusministeriön kaupungin viranomaisten sen ilmatorjunnan tehostamiseksi tekemien rahallisten uhrausten johdosta esittämä kiitoskirjelmä.

Kaupungin sataman sodanaikaiset kuljetuspäälliköt. Erillisen laivueen ilmoitettua, että päämaja oli keskuskauppakamarin esityksestä määrännyt Helsingin sataman sodanaikaiseksi kuljetuspäälliköksi satamalaitoksen johtajan K. V. Hopun sekä varalle satamakapteeni J. A. Lehtosen, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾) hyväksyä mainitun toimenpiteen.

Satamien aitaaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹³⁾) myöntää 30,000 mk rakennustoimiston käytettä-

¹⁾ Khs 4 p. huhtik. 487 § ja 20 p. kesäk. 1,105 §. — ²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,105 § ja 8 p. elok. 1,392 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 906 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 100 §. — ⁵⁾ Khn jsto 14 p. marrask. 4,314 §. — ⁶⁾ Khs 11 p. tammik. 36 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 429 §; ks. myös tämän kert. s. 271. — ⁸⁾ Khs 11 p. huhtik. 512 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,147 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. elok. 1,516 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. lokak. 2,015 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,873 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. helmik. 225 §.

väksi satamien sulkemiseksi piikkilanka-aitauksella väestönsuojelukeskuksen puoltaman II vaihtoehdotuksen mukaisesti sekä suostua siihen, että Länsisatamaan järjestettiin vartiointi väestönsuojelukeskuksen toimesta, jonka aikanaan tuli tehdä kaupunginhallitukselle esitys siihen tarvittavista määrärahoista.

Sähkölaitos. Sähkölaitoksen jatkuvan käytön turvaamista sodan aikana tarkoittavien toimenpiteiden aiheuttamien kustannusten peittämiseen kaupunginhallitus päätti¹⁾ osoittaa 902,387: 30 mk v:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kuvapatsaiden suojaamiseksi ilmavaaralta kaupunginhallitus päätti²⁾: että rakennustoimistoa oli kehoitettava ryhtymään toimenpiteisiin Kiven, Lönnrotin, Runebergin ja Snellmanin patsaiden, Aleksanteri II:n patsaan sivukuvien ja Haaksirikkoiset, Kolme seppää, Merenneito ja Äidinrakkaus nimisten kuvapatsaiden suojaamiseksi suojarakentein;

että sankaripatsaat Vanhan kirkon puistossa ja Liisanpuistikossa ja Karhu-patsas Brahenkadulla oli suojattava vain lankkulaudoituksella; sekä että Castrénin ja Paciuksen patsaat ja molemmat Topeliuksen patsaat samoin kuin Convolutus, Diana ja Rebecka nimiset kuvapatsaat oli mikäli mahdollista siirrettävä sopiviin kellareihin mutta, ellei niille voitu järjestää tilaa, suojattava ne suojarakenteilla.

Rakennustoimistoa päätettiin³⁾ kehoittaa aikanaan tekemään esitys edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista.

Rauhanteon jälkeen kaupunginhallitus päätti⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään kyseisten suojusten poistamiseen siten, että ne tarpeen tullen jälleen helposti voitiin asettaa paikoilleen.

Eräiden paikkain naamiointi. Väestönsuojelukeskuksen anottua, että kaupungin metsistä leimattaisiin n. 500 enintään kolmen metrin korkuista oksaista puuta eräiden paikkain naamiointia varten, päätettiin⁵⁾ kehoittaa kaupunginagronomia leimauttamaan mainitut puut, jääden niiden kaataminen ja poiskuljettaminen väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi. Rakennustoimistoa päätettiin samalla kehoittaa pystyttämään puut paikoilleen väestönsuojelukeskuksen laatiman suunnitelman mukaisesti.

Peruuttaen aikaisemmin tehdyn päätöksen⁶⁾ molempien vesisäiliöiden naamiomisesta valkovärillä maalaamista käyttäen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ hyväksyä vesijohtolaitoksen toimitusjohtajan tekemän uuden esityksen niiden naamiomisesta asettamalla kuusia niiden katoille ja seinille sekä katoilta vinosti maahan vedettäviin teräsköysiin samoin kuin rikkomalla seinäpintain yhtenäisyyden niihin liimattavien paperipeitteiden avulla. Naamiointiin toimittamiseen kaupunginhallitus myönsi 45,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Varailmapumpun hankkiminen arkistohuoneistoon. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ 3,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi käsikäyttöisen varailmapumpun hankkimiseen rahatoimiston kellarissa olevaan arkistoon.

Arkistojen evakuointi. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi: 8,201: 35 mk laatikkojen hankkimiseksi kaupungin arkistojen evakuointia varten sodan ajaksi⁹⁾; 890 mk raastuvan-

¹⁾ Khs 16 p. helmik. 182 §. — ²⁾ S:n 1 p. maalisk. 275 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 275 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 554 §. — ⁵⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,174 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 261. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 80 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 316 §. — ⁹⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,074 §.

oikeuden kiinnitysrekisterin evakuoimisesta aiheutuneisiin kustannuksiin¹⁾; sekä 520 evakuintipaikaksi vuokrattujen Kiljavannummen parantolan varasto- ja huonetilain v:n 1939 vuokran maksamiseen²⁾.

Eräät palkkakysymykset. Merkittiin³⁾ tiedoksi helmikuun 9 p:nä annetun palkkausetuksen mukaisen sotilaskuukausipalkan maksamista koskeva puolustusministeriön kiertokirje.

Puolustusministeriön ilmoitettua, asian suhteen ilmenneen epäietoisuuden johdosta, ettei sotilaskuukausipalkkaa ollut maksettava sellaisen asevelvollisten perheenjäsenille, jotka olivat kaatuneet ennen kertomusvuoden helmikuun 9 p:ää, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ esittää puolustusministeriölle, että sotilaskuukausipalkkaa saataisiin maksaa kaikille kaatuneiden omaisille riippumatta siitä, milloin kaatuminen oli tapahtunut, noudattamalla muuten sotilaskuukausipalkka-asetuksen määräyksiä. Puolustusministeriö ilmoitti tämän johdosta päättäneensä syyskuun 9 p:nä hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen⁵⁾.

Merkittiin⁶⁾ tiedoksi puolustusministeriön kiertokirje, joka koski menettelyä sotilaskuukausipalkan nostamiseen oikeutettujen asevelvollisten omaisten siirtyessä kunnasta toiseen.

Sotapalvelukseen kutsuttujen vuokravelkojen järjestely. Valtioneuvoston marraskuun 7 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti myönnetään valtionapua reserviläisten ja nostomiesten huoneenvuokravelkojen järjestelyyn kaupungille, jonka kaupunginhallitus on asettanut yhden tai useampia vuokramaksujen järjestelylautakuntia vuokravelkojen järjestelyä koskevia asioita käsittelemään. Tämän päätöksen mukaisesti Helsingin kaupunkiin asetettaviin kuuteen vuokramaksujen järjestelylautakuntaan valittiin⁷⁾ seuraavat henkilöt:

ensimmäiseen puheenjohtajaksi toimistopäällikkö A. O. Tuominen ja jäseniksi lakitieteenkandaatti Y. Sipi ja toimitsija A. Paasonen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti T. Heinonen, varatuomari L. Ahva ja myyntipäällikkö J. Snellman;

toiseen puheenjohtajaksi toimistopäällikkö Y. Temari ja jäseniksi varatuomari R. V. Rönholm ja varastonhoitaja S. A. Salonen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti O. Hakkala, isännöitsijä E. G. Nyman ja liikemies P. O. Soini;

kolmanteen puheenjohtajaksi apulaistoimistopäällikkö L. Tyrni ja jäseniksi varatuomari U. Dahl ja liikkeenhoitaja G. Lindström sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti H. Sormo, lakitieteenkandidaatti H. G. Estlander ja pankinvirkailija G. Åhman;

neljanteen puheenjohtajaksi lääninsihteeri H. Kaimio ja jäseniksi liikennetarkastaja V. Raule ja vakuutusvirkailija L. Pohjola sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti R. Sarvola, taloudenhoitaja K. V. Teittinen ja herra J. Väre;

viidenteen puheenjohtajaksi varatuomari R. J. Jäntti ja jäseniksi rakennusmestari Y. P. R. Vuorinen ja myyjä V. J. Harju sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti A. Heinonen, toimitusjohtaja L. Viljanen ja työntekijä E. O. Aalto; sekä

kuudenten puheenjohtajaksi hovioikeudenauskultantti A. Asteljoki

¹⁾ Khn jsto 4 p. huhtik. 3,596 §. — ²⁾ S:n 10 p. tammik. 3,077 §. — ³⁾ Khs. 30 p. huhtik. 699 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,644 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,676 §. — ⁶⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,574 §. — ⁷⁾ Khs 14 p. marrask. 2,157§.

ja jäseniksi kauppias J. Hopeavuori ja edustaja W. Hytönen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti K. O. Pesonen, rautatienvirkamies T. Vuori ja toimittaja T. Kaiponen.

Myöhemmin valittiin ¹⁾ jäsenille vielä toisetkin varamiehet, nimittäin:

ensimmäiseen järjestelylautakuntaan jäsen Sipille lääninsihteeri V. O. Rekola ja jäsen Paasoselle lakitieteenylioppilas O. K. Peitsalo;

toiseen jäsen Rönholmille kamreeri B. Holmström ja jäsen Saloselle faktori E. Hirvonen;

kolmanteen jäsen Dahlille kamreeri R. Estlander ja jäsen Lindströmille filosofianmaisteri M. Grönberg;

neljanteen jäsen Raulelle prokuristi E. Laitiala ja jäsen Pohjolalle vakuutusvirkaileija A. Finerus;

viidenteen jäsen Vuoriselle rakennusmestari A. F. Koskivirta ja jäsen Harjulle etsivä H. Luoma; sekä

kuudenteen jäsen Hopeavuorelle litopiirtäjä O. Nupponen ja jäsen Hytöselle toimistovirkailija E. Tiainen.

Samalla vapautettiin lakitieteenkandidaatti H. G. Estlander pyynnöstä jäsen Dahlin ensimmäisen varamiehen tehtävästä ja valittiin hänen tilalleen pankinkamreeri A. E. Monnberg.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön ilmoitus siitä, että valtio edellä mainitun huoneenvuokravelkojen järjestelyä koskevan valtioneuvoston päätöksen mukaan korvaa kaikki muut kyseisestä järjestelystä aiheutuneet kustannukset paitsi huoneiston vuokraa ja sen valaistus-, lämmitys- ja siivouskustannuksia.

Kiinteistölautakunnan vuokrattua Aleksanterinkadun 21:ssä olevan Raitiotie ja omnibus oy:n entisen konttorihuoneiston edellä mainituille lautakunnille, kaupunginhallitus päätti ³⁾ mainitun huoneiston kertomusvuoden vuokran maksamiseen myöntää 17,000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kehoittaen kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään uuden esityksen v. 1941 tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 2,340 mk edellä mainitun huoneiston kertomusvuoden valaistus- ja siivoamiskustannuksiin kehoittaen kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään uuden esityksen määrärahan myöntämisestä v:n 1941 vastaaviin kuluihin.

Työvelvollisuuslautakunta. Työnvälitystoimiston johtaja S. Seppälä oikeutettiin ⁵⁾ varsinaisen virkansa ohella johtamaan ja valvomaan työvelvollisuuslautakunnan toimistoa helmikuun 24 p:stä alkaen toistaiseksi.

Käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntain aiheuttamiin kustannuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ työvelvollisuuslautakunnalle 236,418 mk tilitysvuokran ja juoksevien menojen suorittamiseen.

Päämajan työvoimatoimiston kiertokirje työvoiman pakkotilauksesta linnoitustyömaille merkittiin ⁷⁾ tiedoksi. Maistraattia, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa myöntämään heidän alaisilleen linnoitustöihin siirtyneille viranhaltijoille toistaiseksi palkatonta

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,256 §. — ²⁾ S:n 14 p. marrask. 2,198 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 2,219 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,461 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 370 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 522 ja 525 § sekä khn jsto 25 p. tammik. 3,224 §. — ⁷⁾ Khs 16 p. helmik. 186 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. elok. 1,461 §.

virkevapautta. Samalla kaupunginhallitus huomautti ¹⁾, että mikäli työntekijät luvan saatuaan eivät yhteen jaksoon olleet kaupungin töistä poissa kahta kuukautta pitempää aikaa, työsuhdetta ei ollut katsottava katkenneeksi. Jos kyseinen julkinen työ kesti kahta kuukautta pitemmän ajan, kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että työsuhteen edelleen katsottaisiin katkeamatta jatkuvan. Virkasäännön alaisiin henkilöihin nähden työsuhde ei julkisen tehtävän vuoksi myönnetyn virkevapauden johdosta katkennut.

Päämajan esityksestä päätettiin ²⁾ kehoittaa työvelvollisuuslautakuntaa maksamaan ennakkona osa niiden linnoitustöistä kaupunkiin palautettujen työvelvollisten maksamattomasta palkasta, jotka rajaseudun täydellisen tyhjentämisen vuoksi olivat joutuneet poistetuiksi työmailtaan ilman lopputiliä tai työpäällikön todistusta suoritetusta työstä, ja jotka olivat niin heikossa taloudellisessa asemassa, etteivät voineet odottaa valtion toimesta tapahtuvaa tilinmaksua. Tällöin oli työvelvollisuuslautakunnan toimesta laadittava luettelot näin suoritetuista maksuista valtioon kohdistettavien perimistöimenpiteiden pohjaksi. Valtiolta päätettiin ³⁾ anoa 9,800 mk:n korvausta työvelvollisten rekisteröintiä varten tarvittavan kortiston painattamisesta, siihen katsoen, että mainittu kortisto oli käynyt tarpeelliseksi yksinomaan valtion linnoitustöihin tarvittavan työvoiman hankkimisen vuoksi.

Päämajan työvoimatoimisto ilmoitti kiertokirjeellä, että sitten kun työvelvollisuuslain perusteella puolustusvoimien linnoitus-, lentokenttä- y. m. töihin määrätty viipymättä kotiutetaan lukuunottamatta niitä, jotka vapaaehtoisesti haluavat jäädä työhön, oli päämajan työvoimatoimisto käynyt tarpeettomaksi ja sen toiminta oli päätetty lopettaa. Tämän johdosta työvoimatoimisto huhtikuun 22 p:n jälkeen ei ottanut välittääkseen työvelvollisten palkankorvaushakemuksia työmaille, vaan oli työmaiden päälliköitä kehoitettu lähettämään maksamatta olevat työvelvollisten palkka- saattavat tilipusseissa vastaavan palkkalistan seuraamina asianomaisten kuntien työvelvollisuuslautakunnille. Näiden tuli huolehtia siitä, että palkat viipymättä maksettiin työvelvollisille ja kuittaus otettiin palkkalistaan. Kuitattu palkkalista oli sitten heti palautettava sille työpäällikölle, joka oli listan lähettänyt. Työvelvollisten kotiuttamisesta johtuen ei myöskään varusteista annettujen ennakkojen perimistä työvelvollisilta enää voitu suorittaa työvoimatoimiston ja työpäällikköjen välityksellä. Mikäli kunnat asiassa halusivat valtion toimenpiteitä oli niiden käännyttävä puolustusministeriön teknillisen osaston puoleen. Evakuoimistöissä olleiden miesten palkkasaatavista oli anomus tehtävä asianomaiselle lääninhallitukselle. Samoin oli meneteltävä niissä tapauksissa, jolloin rauhansopimuksen johdosta palautettiin linnoitustyömaille lähetettyjä mjehiä, ennenkuin he olivat ehtineet aloittaa työtä. Edellä mainitun kiertokirjeen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ saattaa työvelvollisuuslautakunnan tietoon kehoittaen lautakuntaa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen erityisen toimiston perustamisesta valtioneuvoston toimesta työvelvollisten saatavia selvittämään. Kansanhuoltoministeriön lähetettyä esityksen edelleen puolustuslaitoksen linnoitustoimistolle tämä puolestaan vastasi, ettei mikään

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,515 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 413 §. — ³⁾ S:n 9 p. toukok. 742 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 491 § ja 25 p. huhtik. 638 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 709 §.

yleinen palkkavaatimusten hyväksyminen voi tulla kysymykseen. Linnoitustoimisto oli kaikin käytettävissä olevin keinoin koettanut selvittää jo kaista sille tehtyä valitusta ja suurimmalta osalta onnistunutkin. Suotavaa ja välttämätöntä olisi, että kunnat valituskirjelmii ja palkkasaatava vaatimuksia linnoitustoimistolle lähettäessään koettaisivat mahdollisimman tarkoin selvittää, missä työryhmissä ja millä työmailla kulloinkin kysymyksessä oleva palkanvaatija oli työskennellyt sinä aikana, jota hänen vaatimuksensa koski. Kirjelmät merkittiin ¹⁾ tiedoksi ja päätettiin jäljennöksinä lähettää työvelvollisuuslautakunnalle.

Hevosten otto. Helsingin kaupungin hevossotomieheksi määrätylle työnvälitystoimiston vahtimestarille G. A. Leemlochille päätettiin huhtikuulta suorittaa 500 mk:n ja toukokuulta 1,000 mk:n suuruinen palkkio kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista ²⁾ sekä kesä-, heinä- ja elokuulta kultakin 750 mk:n suuruinen palkkio kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työvoimaa ³⁾.

Puolustusviranomaisille luovutetut huoneistotilat. Puolustusministeriölle päätettiin ⁴⁾ ilmoittaa, että Viipurin kaupungin puolustusvoimien käyttöön tarvittavat Nilsiäntien ja Tehtaankadun kansakoulujen talot olivat maaliskuun 20 p:n ja huhtikuun 10 p:n välisen ajan puolustusviranomaisten käytettävissä.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, ettei puolustuslaitokselta peritä vuokraa sen käyttämistä Kampin kentän makasiinista n:o 77, Fredrikinkadun 54:ssä olevasta ratsastusmaneesista ja n.s. Kampin tallista.

Kulosaaren kartanon rakennusten vapauduttua oltuaan lokakuun 26 p:stä 1939 kertomusvuoden toukokuun 5 p:ään puolustuslaitoksen käytettävissä sotilasmajoitukseen, kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ kiinteistölautakunnan tekemän esityksen, että puolustuslaitokselta anottaisiin 17,000 mk kyseisen majoituksen aiheuttamien korjauskustannusten korvauksena sekä 262:50 mk korvauksena puolustuslaitoksen kartanossa käyttämistä kaupungin haloista. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin mainittujen korvausten perimiseksi valtiolta.

Helsingin suojeluskuntapiirin ilmatorjuntakonekiväärisuojeluskunnan anomukseen saada vuokravapaasti toistaiseksi käyttää eräitä sähkölaitoksen Kampin ala-aseman talon huoneistotiloja kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suostua ehdoin, että Helsingin suojeluskuntapiiri vastasi kaikista vahingoista, joita mahdollisesti aiheutui tilain käytöstä kyseiseen tarkoitukseen.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾ 3,000 mk:n kuukausivuokrin yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin syyskuun 11 p:stä lukien vuokraamaan I sotasairaalan esikunnan toipilaskodiksi Hesperian huvilan n. 300 m²:n suuruisen alan, johon sisältyi myöskin talonmiehen huoneisto ja pesutupa. Talonmiehelle, joka tällöin edelleen sai jäädä toimeensa, oli kaupungin toimesta hankittava uusi huoneisto, jonka vuokra sairaalan kuitenkin oli maksettava.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ luovuttaa Helsingin suojeluskuntapiirin saniteettiosastolle neljän ambulanssiauton säilytyspaikaksi 40 m²:n suuruisen alan Helsingin ratsastushallista lokakuun 15 p:stä toistaiseksi 100 mk:n

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 742 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. toukok. 3,715 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 4,120 §. — ⁴⁾ Khs 21 p. maalisk. 428 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 875 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,270 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,845 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. syysk. 1,715 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. lokak. 1,853 §.

kuukausivuokrin ehdoin, että suojeluskunta korvasi kaiken kaupungille mahdollisesti aiheutuvan vahingon. Vuokran suorittamiseen tarvittava rahamäärä myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne valtuutettiin¹⁾ kaupungin puolesta aikaisemmin hyväksytyjen perusteiden mukaisesti tekemään majoituslautakunnalle korvausvaatimukset sotaväen käytettäviksi otetuista kaupungin taloista ja rakennuksista.

Sittenmin merkittiin²⁾ tiedoksi, että majoituslautakunta, käsitellessään taloudenhoitaja Ojanteen esittämien laskujen perusteella kaupungille v:n 1939 syyskaudella tapahtuneista sotilasmajoituksista tulevia korvauksia, oli vahvistanut korvaukset kaupungin omistamissa ja hallitsemissa rakennuksissa tapahtuneista majoituksista yhteensä 326,853:35 mk:ksi.

Väinämöisenkadun kentän kunnostaminen sotaväen harjoituspaikaksi. Rakennustoimistoa päätettiin³⁾ kehoittaa kunnostamaan Väinämöisenkadun kentän luistinrata maajoukkojen harjoituspaikaksi.

Puutavaran luovuttaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ rakennustoimistolle 44,786:65 mk korvauksena sen ITR1:lle toimittamasta puutavarasta.

Vuodevaatteiden y.m. lainaaminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että Helsingissä toimivan I kenttäsairaalan käyttöön saatiin alustavasti lainata väestönsuojelun sammutusjoukoille hankituista vuodevaatteista 100 patjaa, tyyntyä ja huopaa tai peitettä asianmukaisesti leimattuina sekä myydä ensiapuasemien varastoista erinäisiä käytettävissä olevia kojeita ja sidetarpeita.

Jäänsärkijäin, vesiproomujen y.m. takavarikointi. Merkittiin⁶⁾ tiedoksi ilmoitukset vesiproomujen ja erinäisten rakennustoimiston työkonoiden takavarikoimisesta puolustuslaitoksen tarpeisiin.

Sen jälkeen kun sotilasviranomaisten joulukuun 2 p:nä 1939 pakkotilauksella haltuunsa ottama jäänsärkijä Otso kertomusvuoden lokakuun 1 p:nä oli palautettu satamalaitoksen haltuun, kaupunginhallitus hyväksyen satamalaitoksen toimitusjohtajan toimenpiteet asiassa päätti⁷⁾ tyytyä puolustuslaitoksen asianomaisen lautakunnan kaupungille suoritettavaksi määräämään nettokorvaukseen, 1,520,531 mk:aan.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ tyytyä 28,000 mk:n korvaussummaan v:n 1939 joulukuun 14 p:nä puolustuslaitoksen sodanaikaiseen käyttöön takavarikoidusta rakennustoimiston vesiproomusta n:o 25, saaden edellä mainitusta korvauksesta käyttää 2,500 mk erinäisten yleisten töiden lautakunnan asiasta tekemässä esityksessä mainittujen kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että puolustuslaitoksen tammikuun 1 p:nä takavarikoimista 15 kaupungin jääveneestä, jotka palautettiin marraskuun 11 p:nä, ei ollut vaadittava puolustuslaitokselta mitään korvausta tai vuokraa.

Puhtaanapitovälineiden lainaaminen. Puhtaanapitolaitos oikeutettiin¹⁰⁾ luovuttamaan Helsingin sotilaspiirin käytettäväksi 154 piikkihakkua ja 39 rautakankea.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 53 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 604 §. — ³⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,131 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 104 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 403 §. — ⁶⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,260 § ja 27 p. tammik. 3,287 §. — ⁷⁾ Khs 3 p. lokak. 1,816 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. 1 kak. 1,921 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,291 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3 285 §.

Traktorinosturien ja ilmakompressorien vuokralleanto. Rakennustoimisto oikeutettiin ¹⁾ puolustuslaitoksen töitä varten vuokraamaan Svenska arbetskårenille 3 traktorinosturia ja 8 ilmakompressoria, edelliset 700 mk:n ja jälkimmäiset 250 mk:n suuruudesta vuorokausivuokrasta koneelta noudattaen rakennustoimiston varasto-osaston esittämiä ehtoja.

Kaupungin oikeus korvauksiin tiloja tai kiinnityksiä koskevien menetyksensä johdosta. Kaupunginlakimiehelle annettiin ²⁾ tehtäväksi tutkia kysymystä siitä, oliko kaupungilla ja missä määrin korvauslain perusteella oikeus korvauksiin sen johdosta, että jokin kaupungille kuuluva tila oli menetetty tai vahingoittunut tai jokin kaupungille vahvistettu kiinnitys menetetty.

Sotainvaliidiiden huolto. Sotainvaliidiiden huollon väliaikaisesta järjestelystä annetun asetuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ³⁾ ottaa huolehtiakseen tästä huollosta asetuksessa mainitulla tavalla ja noudattaen tällöin soveltuvien osin sotilaspalkkojen suhteen käytettävää menetelmää.

Siirtoväen majoitus ja huolto. Kaupunginhallitus valtuutti ⁴⁾ yleisjaostonsa päättämään kaikista toimenpiteistä, joihin kaupungin taholta mahdollisesti oli ryhdyttävä siirtoväen majoitusta ja huoltoa varten. Mainittuja asioita hoitamaan perustettiin Helsingin kaupungin majoitustoimisto evakuoituja varten, joka sijoitettiin Hesperian huvilaan, Turuntien 3:een, ja jonka johtajaksi määrättiin kamreeri N. Koskinen kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista suoritettavaa 2,000 mk:n kertakaikista korvausta vastaan. Kamreeri Koskisen siirryttyä toiseen toimeen määrättiin ⁵⁾ rahatoimiston ylimääräinen virkailija H. Adler oman toimensa ohella hoitamaan majoitustoimiston johtajanvirkaa, kunnes hänet pyynnöstä vapautettiin ⁶⁾ tästä tehtävästään lokakuun 31 p:stä lukien.

Ottaen huomioon majoitustoimiston Hesperian huvilassa olevasta huoneistostaan suoritettavan vuokran suuruuden, 3,000 mk kuukaudessa, kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ majoitustoimiston sen sijaan vuokraamaan linja-autoasemalla olevan Koulumatkailutoimisto oy:n huoneiston kesäkuun 1 p:stä alkaen 500 mk:n kuukausivuokrin, jolloin molemmat toimistot yhdessä työskentelisivät kyseisessä huoneistossa, ollen matkailutoimiston konttorikalusto tällöin majoitustoimiston käytettävänä ja tämä suorittaisi lisäkorvauksen vain omista puheluistaan.

Siirtoväen yhteismajoitusta varten otettiin konservatorion eräät huoneistot vuokralle kesäkuun 1 p:ään asti, joiden lisäksi kaupunginhallitus oikeutti ⁸⁾ majoitustoimiston käyttämään myös Porthaninkadun kansakoulua ja mahdollisesti Topeliuksenkoulua. Sittemmin naiset sijoitettiin Raitiotie ja omnibus oy:n juhlahuoneistoon ja miehet ensiksi Fredrikinkadun 54:ssä olevaan verhoilija-ammattikoulun huoneistoon ⁹⁾ ja sitten Raittiusyhdistys Koiton omistamaan Yrjönkadun taloon n:o 31 ¹⁰⁾. Majoitustoimiston joutuessa syyskuun alussa jättämään edellä mainitut huoneistot, koulumatkailutoimisto ilmoitti suostuvansa järjestämään majoituksen kokonaisuudessaan Fredrikinkadun 54:ssä olevassa retkeilymajassaan, jonne sijoitettavien sekä mies- että naisosastojen yhteinen paikkalukumäärä

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,343 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,725 §. — ³⁾ S:n 8 p. elok. 1,407 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. maalisk. 437 §. — ⁵⁾ Khn jsto 9 p. toukok. 3,729 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 4,289 §. — ⁷⁾ Khs 23 p. toukok. 869 §. — ⁸⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §. — ⁹⁾ Khs 23 p. toukok. 870 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 8 p. elok. 4,019 §.

olisi enintään 120, majoitushinnan ollessa 3: 50 mk henkilöä ja vuorokautta kohden. Toimistoa ja majoitusta hoitaisi edelleen majoitustoimiston henkilökunta. Kaupunki suorittaisi koulumatkailutoimistolle edelleenkin retkeilymajahuoneiston 2,000 mk:n suuruisen kuukausivuokran. Koulumatkailutoimiston kanssa tehtiin¹⁾ sittemmin edellä selostetunlainen sopimus. Lakanoiden käyttämisestä oli kannettava eri maksu joka ei saanut ylittää 2,640 mk kuukaudessa.

Siirtoväen majoituksen aiheuttamien menojen suorittamiseen myönnettiin²⁾ kertomusvuonna yhteensä 188,189: 05 mk.

Majoitustoimiston antamat selostukset toiminnastaan kertomusvuoden aikana merkittiin³⁾ tiedoksi.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin⁴⁾ luovuttamaan Suomen huollon terveydenhoitotoimikunnalle 5 huoneen ja keittiön huoneisto kaupungin omistamasta Kalmistikadun talosta n:o 5 vuokravapaasti kertomusvuoden kesäkuun 16 p:stä v:n 1941 loppuun saakka siirtoväen sairastupana käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että valtion siirtoväen toimistoa ja Vapaan huollon keskusta varten koetetaan saada huoneistot Ammattienedistämislaitoksen talosta.

Sotasaalisesineiden näytteillepano. Sotilasviranomaiset oikeutettiin⁶⁾ pitämään Senaatintorilla näytteillä sotasaaliina saatuja esineitä.

Päämajan antaman määräyksen nojalla oli päätetty asettaa messuhalliin näytteille eräitä viholliselta vallattuja koneita. Siihen nähden, että näyttelyyn pääsymaksutulot käytettäisiin rintamalla kaatuneiden sotilaiden puutteenaalaisten omaisten avustamiseen, kaupunginhallitus päätti⁷⁾ suorittaa messuhallin käyttämisestä tarkoitukseen yhden kuukauden aikana aiheutuvat suoranaiset kulut vuokrakuluja ja vartiomiesten palkkioita lukuunottamatta. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin⁸⁾ 2,862: 50 mk Mainostoimisto Sekin esittämän laskun maksamiseen erinäisten väestönsuojelupäällikön toimesta sotasaalisnäyttelyä varten tilattujen töiden suorittamisesta.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että kaupunki entisin ehdoin vastaa sotasaalisnäyttelyyn pidosta messuhallissa aiheutuvista kuluista edelleen huhtikuun 15 p:ään saakka.

Suomen messut osuuskunnan jätettyä kaupunginhallitukselle laskelman varsinaisista kuluistaan sotasaalisnäyttelyyn yhteydessä sekä jätettyä hallituksen ratkaistavaksi, mikä osa näistä kuluista kuului kaupungille ja mikä Helsingin komendanttivirastolle, kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ korvata Suomen messut osuuskunnalle lämmityskustannukset kokonaisuudessaan

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,547 § sekä khn jsto 12 p. syysk. 4,122 § ja 10 p. lokak. 4,231 §. — ²⁾ Khs 11 p. huhtik. 530 §, 30 p. huhtik. 701 §, 23 p. toukok. 872 §, 30 p. toukok. 922 §, 6 p. kesäk. 974 §, 27 p. kesäk. 1,153 §, 4 p. heinäk. 1,217 §, 11 p. heinäk. 1,268 §, 1 p. elok. 1,361 § ja 15 p. elok. 1,465 § sekä khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §, 9 p. toukok. 3,730 §, 23 p. toukok. 3,792 §, 8 p. elok. 4,020 §, 26 p. syysk. 4,169 ja 4,170 § ja 17 p. lokak. 4,253 §. — ³⁾ Khs 11 p. huhtik. 523 §, 18 p. huhtik. 556 §, 30 p. huhtik. 707 §, 27 p. kesäk. 1,154 §, 4 p. heinäk. 1,216 § ja 1 p. elok. 1,360 § sekä khn jsto 9 p. toukok. 3,729 §, 16 p. toukok. 3,756 §, 23 p. toukok. 3,791 §, 8 p. elok. 4,018 §, 12 p. syysk. 4,121 § ja 26 p. syysk. 4,171 §. — ⁴⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,187 § ja 27 p. jouluk. 2,507 §. — ⁵⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. tammik. 3,053 §. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 68 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 322 § ja 21 p. maalisk. 404 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. maalisk. 405 § — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 534 § ja 25 p. huhtik. 650 §.

eli yhteensä 28,596: 50 mk sekä 9,503 mk:n määräisen sähkövirran kulutuksen vähennettynä 1,000 mk:lla ilmauksesta johtuvan sähkönkulutuksen osalta. Tarkoitukseen tarvittavat 37,099: 50 mk kaupunginhallitus osoitti yleisistä käyttövaroistaan.
